

baula

REVISTA
PRIMAVERA

NÚMERO

4

DE SINEU
DE 1997

Flor de gener no omple paner • Plany pel camí vell de Sineu • L'oposició trenca el silenci

"SA NOS TRA"

CAIXA DE BALEARS

El passat dijous dia 6 de febrer, i com cada any en aquesta data tan assenyalada, es va celebrar una festa al local de l'Associació de Persones Majors de Sineu amb motiu de la celebració del "Dijous Jarder", a la qual assistí un gran nombre d'associats, tot i tenint en compte que aquest dia es televisava el tan anomenat partit de la Copa del Rei entre el Madrid i el Barça.

La sòn va arribar tard. La major part dels assistents varen ballar fins a la una de la matinada, excel·lentment amenitzats per el conjunt musical CARRUTXA (patrocinat per la Caixa de Balears, "Sa Nostra"), grup que va fer les delícies dels balladors més exigents.

En definitiva, un èxit rotund en aquesta càlida festa de germanor on tot va esser diversió i moltes... moltes ganes de ballar. Esperam que per l'any que vé tenguí, al meyns, la mateixa acceptació que enguany.

Al moment de redactar aquest escrit per al 6 de març teníem programada una fantàstica excursió de matances, també organitzada per "Sa Nostra"

N.º 4 • 1er Trimestre 97
preu: 300 Pts.

Associació Cultural "Baula"
C/ Ànimes, 7
07510 SINEU
Tel. 52 03 85

Coordinador:
Miquel Puiggrós

Redacció:
Joana Maria Antich
Alexandre Aparicio
Miquel Gelabert
Esperança Mateu
Pere Joan Niell
Marisan Catalan
Coqué Aguiló
Andreu Ramis
Joan Vanrell
Jordi Ramis
Joan Mateu

Col·laboradors:
Antònia Real
Joan Parets
Gaspar Valero
Domingo Mateu
Assumpta Gómez
Equip redacció Bauleta

Correcció Lingüística:
M.ª Magdalena Alomar

Publicitat:
Esperança Mateu Busquets
C/. Ramon Llull, 11
Tel. 52 08 99

Disseny i Maquetació:
Jordi Ramis Ferriol
Josep Lluís Gayà
Miquel Bordoy

Diposit Legal:
PM 01296 - 1995

Impressa:
Gràfiques SIBA - Tel. 52 32 44
Santa Margalida

Tiratge: 400 exemplars

Tots els articles apareguts en aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors, excepte l'editorial i els signats per la redacció.

La Premsa Forana: de premsa folclòrica a premsa olvidada.

Editorial conjunta de la Premsa Forana de Mallorca.

Des dels anys 1978-80, en que es treballava molt per constituir i posar en marxa la nostra Associació, fins a l'actualitat han passat prop de vint anys. Els objectius aconseguits des de llavors són molts i, tal vegada, el més important ha estat la consolidació i la unió de l'APFM (Associació de Premsa Forana de Mallorca).

Aquests darrers anys, el sotil de publicacions associades s'ha mantingut entorn de les cinquanta, amb els alts i baixos propis d'una entitat tan diversa com revistes hi ha associades. Amb els anys, s'ha aconseguit que les institucions hagin participat d'aquest creixement i consolidació, fins al punt que els ajuts econòmics han pogut satisfer més d'una revista en crisi. També és veritat que per als setmanaris aquests ajuts no han estat mes que testimonials, i és en aquest aspecte on volem centrar aquesta queixa.

La premsa diària de Palma absorbeix la pràctica totalitat de la publicitat que les grans institucions públiques, Govern Balear i Consell Insular de Mallorca, destinen per promocionar-se i/o donar a conèixer els seus objectius.

No debades, la premsa diària rep el que està en el seu dret a l'hora de demanar publicitat. La premsa forana rep, justament, les miques d'aquests ajuts institucionals.

Fins el moment, els polítics han firmat pocs concerts econò-

mics amb l'APFM, la majoria per la seva contribució a la normalització lingüística, tot i que la premsa forana havia estat peonera en aquesta tasca; la seva difusió actual en català és possible gràcies a l'esforç comú de moltes de les publicacions associades. Cin-quanta revistes que, per mitjana mensual, sumen un total de 98.000 exemplars de tiratge, i molt més de difusió i lectura. I, encara, pareix que demanem diners en un cap de cantó amb un capellet de palmes. També som conscients que la nostra premsa no pot viure determinada pels ajuts institucionals i que ens hem d'espavilar: no dormir a la serena, com diuen pel poble.

Hem mantingut una fidelitat constant a les institucions, que, molt sovint, no ens han valorat suficientment. A l'hora de respectar els concerts, hem complert i hem procurat ser equànimes amb tothom, i aquesta equanimitat ha permès la unió dins l'Associació. Però, davant el futur imminent que ens espera, en què la professionalització i la competència faran trontollar les petites revistes associades i les que puguin néixer, cal pegar un crit ben fort perquè les institucions ens tinguin en compte a l'hora de distribuir els barems publicitaris que marquen. Ho repetim: la premsa forana no pot ser ignorada per les retallades pressupostàries. El nostre compromís va molt més enfora, i hem mostrat proves evidents de complir els nostres convenis. Als pobles, on la premsa diària no tracta directament la informació i no té la fidelitat que ofereix la premsa forana, aquesta sempre serà una garantia per a les persones que hi viuen.

Esperem, aleshores, que amb vista a l'any que ve, les autoritats polítiques ho tinguin més clar.

Prensa Forana de Mallorca

L'Oposició trenca el silenci: Llull explica a "Baula" tot allò que volíem saber.

El batle de Sineu ja ha pagat la multa pel "rally"?

- Crec que no. La darrera vegada que vaig parlar amb Catalina Cirer va informar-me del recurs que hi havia contra aquesta sanció. Tanmateix, però, la consellera va dir que una multa no es pot retirar mai. En tot cas disminuir la seva quantia a la meitat, com a màxim. Jo li vaig demanar al batle, en sessió plenària, com pensava afrontar aquesta sanció. Perquè ha de quedar ben clar que els contribuents sineuers no tenim cap obligació d'haver d'assumir la seva prepotència. El batle va contestar que ell assumiria personalment la responsabilitat de la multa, però que potser ja discutiria amb els altres membres del seu grup com l'afrontarien. A mi m'escapa la llengua per demanar als membres del seu grup quin era el seu parer.

- El PP s'oposa a la reforma de Sa Plaça?

- Estic contenta que facis aquesta pregunta. Perquè hi ha algunes coses que han de quedar clares. El PP està ben a favor de la reforma de Sa Plaça. Però en el ple en què es varen aprovar les bases del concurs d'idees ens oposarem contundentment a elles perquè no es va demanar parer als afectats. Quan s'havien de fer les obres de l'escorxador, el batle va convocar tots els carnisers de Sineu per demanar-los si posarien duros de la seva butxaca, si eren necessaris. Però, als placers, es veu que no li ha con-

vingut convocar-los. I no sóc jo que tenc aquesta opinió. Són la majoria d'afiliats al PP els que manifestaren aquest parer a una reunió. A més, en el ple, jo vaig fer una al·legació verbal per una qüestió molt concreta, però que consider que és la més important: els aparcaments. A aquesta gent que ha fotut tots els duros posant un negoci a Sa Plaça no li fa molta gràcia que els clients no hi puguin aparcar. Andreu Mates no va voler canviar de parer, lògica-

ment, i va dir que els que no hi estiguessin d'acord que presentassin al·legacions. Però això, ja se sap, que es poden presentar al·legacions. No cal que ho digui el batle.

- Si a Sineu governàs el PP l'institut ja estaria fet?

-El tema de l'institut no el tenc del tot clar. No passeu pena que abans de les properes eleccions procuraré tenir-li-ho. De fet, allà on faig feina ara ho tenc molt bé per investigar sobre aquest tema [Llull fa feina actualment al MEC]. Actualment els terrenys per a

l'institut estan en condicions, segons Vicente Piris, l'arquitecte. Però no hi ha els doblers. Abans hi havia els doblers però no estava en condicions el lloc. Ara és a l'inrevés. I jo el que vui és esbrinar que ha passat amb aquests duros.

- Però no estava clar que l'institut, si es feia, es faria a Sineu?

- Quan es parlava... o millor dit, quan ja s'assegurava que l'institut de Sineu es faria, jo donava classes a l'institut d'FP d'Inca. Aquell institut era ruïnós, un desastre.

S'havia de fer un nou institut urgentment. En una reunió del claustre, el director del centre, Santi Pons, que ara és inspector del MEC, va dir ben clar que a Sineu els havíem passat a davant, als inquers. Collons, quin batle!. Ens faran un institut a Sineu!. Jo en aquell temps, de política, ni parlar-ne. Què va passar?. Els exàmens de setembre ja es feren a un nou institut, a Inca, és clar.

És a dir, que en un estiu es feu l'institut. A Sineu es va perdre molt temps tancant la teulera i arreglant papers. Tal vegada, si duia tanta feina fer això, que haguessin cercat un altre solar. Així de clar!. I això és la meua opinió, però ja et dic... jo de tot això no n'estic informada al cent per cent.

- I amb la Guàrdia Civil, què s'ha de fer?

- Jo d'aquest tema tampoc n'estic ben informada. L'ajuntament els va cedir un terreny al polígon per fer un quarter nou. Però la guàrdia

civil no deu tenir doblers i no el feren. Aleshores es va aprovar disminuir la superfície cedida a la meitat. El PP està a favor de la reforma del Claustre de Sant Francesc. No només de la part que ocupa la Guàrdia Civil, sinó també la que ocupa l'ajuntament. Nosaltres creim que s'hauria de trobar un lloc més adequat per situar el consistori, i aprofitar el Convent dels Mínims com a lloc d'exposicions. Però el PP també vol que la Guàrdia Civil es quedi a Sineu. Encara que només tinguin un despatxet mínim, amb un telèfon i una persona per atendre la gent que requereix els seus serveis.

- El nou PP de Sineu ha hagut d'aprendre molt haviat.

- Moltíssim!. Cap dels quatre regidors nous no havia estat mai ficat en política. Érem totalment verjos d'això!. [Rialles].

- Deu ser dur estar 7 a 4.

- Molt dur, però no impossible. De fet algunes mocions han prosperat. Per exemple, darrerament, la proposta de fer el parc infantil més segur s'aprovà per unanimitat. Una altra moció és una que feia referència a la instauració del Premi Lleó. Aquesta moció no es va aprovar, però tampoc no es va rebutjar. Vam quedar que un dia ho discutiríem i ens posaríem d'acord. El PP no presenta mai mocions totalment tancades: si vols fer feina i col·laborar, en opció, has d'ésser ben obert.

- Les llistes del PP de Sineu les feren a Palma?

- Les llistes del PP no les feren a Palma. Jo no hi era, però sé com es feren. A mi si no m'haguessin vingut a cercar, encara seria verge de fer política. Però quan et vénen a

cercar, si tens ganes de fer coses pel teu poble, no dius que no. I et dic una cosa: si m'haguessin vingut a cercar els Sineuers Independents, igualment els hagués dit que si. Hagués dit que no, això si, al PSM i a EU. I imposava un poc... Era el segon lloc a la llista!. Sempre passa el mateix, que cerquen els quatre innocents. Però els que ho organitzaren tot, de darrera, són sineuers. Tal vegada la gent pensa que no quan veu que la remodelació del PP de Sineu ha estat total. Però aquesta renovació feia molt de temps que un grup d'afiliats la demanaven desesperadament. Les llistes de Sineu no les feren a Palma i la prova és que a mi me vengueren a cercar un grup d'afiliats sineuers. De Palma només n'hi havia un, i aquest anava a davant...

- Que, per cert, va ser un "xasco".

- A Palou de Comasema el va anar a cercar gent de Sineu. De fet, tots els que confeccionaren la llista, de Sineu com t'he dit, assumeixen la responsabilitat. Comasema anava de cap de llista perquè a Sineu no hi havia ningú que hi volgués anar. A mi no m'ho proposaren, però segur que hagués dit que no.

- Apol·lònia Lull serà la candidata a la batlia a les properes eleccions?

- Bufff...No ho sé. Jo ja començ a posar-me nerviosa. Quan vaig acceptar anar de segona, en la llista del PP, jo tenia ben clar que no tornaria a presentar-me. Però et diré la veritat... de cada vegada m'enganxa més la política. I com més amunt en la llista, més possibilitats tens de fer pel poble allò que trobes que és millor. Però anar de cap de llista són paraules molt

grosses. Crec que comença a ser hora que el partit decideixi qui vol de cap de llista. I la gent que m'envolta crec que espera que jo també em decideixi. Però s'ha de tenir clar que, si et presentes és per guanyar, i guanyar vol dir ser batle... En definitiva, que si la gent del partit vol que estigui a davant, segur que no els diré que no.

- Els Sineuers Independents de quin peu calcen?

- A mi me costa que els Sineuers Independents no han de ser necessàriament PSM. Ara, el pes específic major dels independents, que és el cap de llista, Andreu Mates, és del PSM. I fa política de PSM. I molts de simpatitzants dels independents simpatitzen també amb el PSM. Jo he vist vertaderes incongruències en les sessions plenàries. Hi va haver una moció per aturar la posada en marxa de la incineradora de Son Reus. Nosaltres hi votarem en contra. Els Sineuers Independents hi votaren a favor. Mates votà també en contra. Quin és el partit de Mates, els independents o el PSM?

- Diuen que, fruit de la relació dins el partit, et dus ben bé amb Rosa Estaràs, Catalina Cirer,... Potser que un dia et vegem ocupant un càrrec en algun despatx d'alguna institució...

- [Rialles] Si que conec bé Cirer, Estaràs,... també Pilar Ferrer,... Jo no sé si me tenen reservat res. El partit, com saps, està molt enfeinat. I jo no sé on acabaré jo ni on acabaran elles. Jo confii molt en la meua feina, però...

- Parlant del PP-insular, fa un any i mig que els problemes no se li acaben. Els dos cents milions de fiança a Cañellas els haureu de pagar els afiliats al

PP?

- Això són paraules majors. D'aquests dos cents milions a mi, com a afiliada, no m'han dit res. El PP té molts problemes, però també n'hi ha hagut en altres partits. En el PSM mateix, malauradament no se'n parli tant. Biel Cañellas és un diputat per voluntat popular: el poble el va votar. Cañellas és un dels meus: el que no farem de dins el partit serà crucificarlo. A Cañellas li he d'agrair poc o molt, però si no ens recolzam entre nosaltres mateixos, qui ho farà?. A Cañellas no el sacrificarem els del PP, evidentment.

- Però els analistes polítics consideren que el PP, pel seu propi bé, ja hauria d'anar pensant en "jubilar" políticament Cañellas.

- Jo no et diré que tal vegada Cañellas no faria un bé al partit si es retiràs. Però el que et diré és que jo, per exemple, no faré res perquè això passi. Cañellas ha dimisit com a president de la Comunitat Autònoma i com a president del PP, i sense que el partit li demanàs. I això que encara només té pendents les acusacions, perquè judici encara no se n'ha fet cap. Si ell no vol dimidir de diputat no té cap obligació de fer-ho, i ningú del partit dirà que ho faci. És dels nostros.

Miquel Puiggròs

CARNET D'IDENTITAT

Nom: Apol·lònia Llull Tenerife.

Edat: 27 anys.

Càrrec en la Junta del PP sineuer: Presidenta (d'ençà de fa poc).

Càrrec en l'Ajuntament: Regidora en l'oposició.

Feina: Actualment a la delegació de transport escolar del MEC, abans de professora d'FP.

Un Hobby: en tenc molts, però cap passa sobre els altres. Però per dir-te'n algun, la pintura i anar a passejar el ca.

Què duries a una illa deserta?: El meu home.

Madrid o Barça?: Barça a fons.

Com et definiries ideològicament?: No m'agrada que m'identifiquin al cent per cent amb les idees del PP. Crec amb el nacionalisme, però a la meua manera. No sóc d'esquerres, ni de dretes. En tot cas de centredreta.

Pena de Mort: Totalment en contra.

Eutanàsia: En casos molt concrets.

Avortament: En casos molt concrets, o millor dit, en casos extrems.

Feminisme: Al PP de Sineu la quantitat d'homes i dones és al 50 per cent. Les dones necessi-

tam donar-nos a conèixer més perquè se'ns tengui en consideració.

Un fet històric positiu: La conquesta del rei Jaume.

Un personatge actual: Jaume Mates, el president de les Balears.

La Balanguera és el nostre himne?: M'identific amb aquest himne. Els diputats del PP es van abstenir, al Consell Insular, perquè la proposició de fer-ne d'aquesta cançó l'himne mallorquí no va partir d'ells sinó dels grups de l'oposició.

FUSTERIA

**Antoni Ramis
Lladó**

Plaça Mercat

Tel. 85 50 25 - Part. 52 04 94

SINEU

**Ferreteria
de Sineu**

LLOGUER DE MAQUINÀRIA

CÒPIES DE CLAUS

VENDA DE:

EINES - BRICOLATGE

PINTURES - REG - MAQUINÀRIA

Son Costa, s/n. - Tel. 85 50 12

SINEU

BAR - RESTAURANT
"ES CADAFAI"

Especialitzat en:

Guina Mallorquina

Cua de Bou

Caldereta de Cabrit

Porcella petita al forn

Fregiduria de Peix

Plaça Major - Tel. 52 05 38

SINEU

POBLE

Sessió polèmica.

La sessió plenària del passat 31 de desembre, darrer dia de l'any, fou bastant mogudeta. La raó principal fou la qüestió de les obres a l'escola Sa Quintana: el regidor Bernat Alzamora anava que trinava amb una informació que sortí al Diari de Balears respecte a aquest assumpte. El rally no autoritzat de les passades festes d'Agost també tingué els seus minuts (vegeu informació més endavant). Però el que va moure més espectació fou el tema de la reforma de Sa Plaça. Un notable nombre de residents i comerciants de la zona de Sa Plaça assistiren al ple per protestar contra aquesta reforma. El PP també s'oposa a la reforma ja que no contempla lloc per aparcaments, no estableix què s'ha de fer del cadafal, i no s'ha demanat l'opinió als placers. Els Sineuers Independents, en canvi, consideren que la plaça és de tot el poble i el que s'ha de fer és afavorir els interessos de tots i no els d'una minoria. Amb els vots en contra de l'oposició, idò, s'aproven les bases per la realització d'un concurs d'idees per dur a terme aquesta reforma. (PUIGGRÓS).

Rumor.

Corre el rumor que un centre comercial de tamany considerable, potser del grup SYP, es podria instal·lar d'aquí poc temps a Sineu. Encara que només és un rumor, ja s'està especulant on se situarà i quin serà el seu tamany, i quins perjudicis podria causar al petit comerç sineuer. (BAULA).

Fantasmes.

Increïble però cert!. La Guàrdia Civil diu que al quarter hi ha fantasmes. El personal de l'Ajuntament també ho afirma. I això no és cap broma. Els agents del cos armat diuen que les coses canvien de lloc, que troben els calaixos dels mobles oberts, que se senten renous rars, etc. Sense entrar en qüestions científiques sobre l'existència de fantasmes, pareix que la idea més sensata seria la contractació d'un "caçafantasmes". Però podria ser també que els "fantasmes" fossin de carn i os (i d'aquests sí que n'hi ha molts!). (PUIGGRÓS).

Pla Mirall.

Aquest Pla, presentat oficialment el

passat 7 de Novembre pel president del país, Jaume Mates, té per finalitat adoptar mesures per aconseguir la recuperació del paisatge rural i urbà. Els programes més importants del Pla Mirall són els referents a la recuperació de façanes i a la millora d'infraestructures. Pareix que Sineu rebrà un bocinet, encara que petit, del pastís de 3000 milions d'aquest Pla. Pareix que aquest Pla haurà aparcat definitivament el Pla Territorial del Pla, el conegut com Pla d'es Pla, que havia de ser la salvació dels poblets del centre de la illa. (PUIGGRÓS).

Antena telefònica.

La companyia operadora de telefonia mòbil, la internacional Airtel, ha instal·lat una antena a Sineu. La moda del telèfon portàtil (avui en dia gairebé els regalen) ha obligat les companyies a prendre mesures per garantir la major cobertura possible als seus abonats. (BAULA).

Pintades grolleres.

Han aparegut aquestes darreres setmanes algunes pintades a les parets del Pou Llevoner. Les pintades acusaven una persona de ser traficant de drogues. Aquestes pintades haurien aparegut, segons rumors, alguns dies abans que es celebràs el judici a aquesta persona, que fou detinguda fa uns anys a Palma. Sigui com sigui, tanmateix, el que no es pot tolerar de cap manera és que s'embruti de pintura el patrimoni cultural col·lectiu per insultar una persona concreta. (BAULA).

GENT

Succès.

Dissabte, 24 de febrer, Jaume Niell, un jove sineuer, va patir greus ferides en els dits quan manipulava un "barroví" de focs artificials. L'accident va ocórrer en la nit d'aquest dia en un dels pubs del poble. L'accidentat fou traslladat ràpidament al PAC de Sineu, i després a Son Dureta. El tràgic resultat fou el de dos dits mutilats. (BAULA).

Multa pel rally.

El PP considera que el batle en persona, Andreu Mates, ha de pagar la multa de 100000 ptes que li va posar la Conselleria de Governació arran del

"rally" automobilístic celebrat durant les passades festes d'Agost. Segons Apol·lònia Llull, portaveu del grup popular al consistori sineuer, el rally no tenia cap permís i el responsable n'és el batle. Per tant, segons Llull, la multa l'hauria de pagar ell de la seva butxaca i no recórrer a les arques de l'Ajuntament. (PUIGGRÓS).

Quintades.

Els quintos d'enguany la tornaren fer grossa el dia 28 de desembre, diada dels innocents. Cada any, aquest dia, la quintada pertinent en fa qualcuna: escampar palla per tot el poble o omplir-lo de pintura han estat polissonades realitzades els darrers anys pels que s'han d'incorporar a files. Enguany anaren més enllà i entraren a l'Ajuntament d'amagat per robar els coets que la policia local els havia decomisat. Per això foren multats amb 50000 ptes. S'hauria d'obrir un debat públic sobre què cal fer amb els quintos, que cada any fan desastres: per una banda se'ls ha de respectar el dret a divertir-se i a fer bromes innocents (que són inclús agradables), però per altra part s'ha de controlar que aquest dret no l'utilitzin per fer polissonades que rocen el delictes. (BAULA).

EDUCACIÓ

Institut a Sineu.

Finalment, el 19 de desembre, del director provincial del MEC, Francesc

Romero, va visitar Sineu pel tema de l'escola Sa Quintana. Romero, junt amb alguns alts càrrecs del ministeri, va aprofitar la visita a l'escola per anar també a estudiar les deficiències dels col·legis de Montuiri i Petra. La visita del director provincial va ser aprofitada per les APAs de Sineu i Lloret per organitzar una manifestació en favor de l'institut del Pla (vegeu fotos en l'ar-

☞ ticle "un exèrcit de voluntaris"). En acabar l'horari lectiu, alumnes, professors i pares, es dirigiren cap al solar on s'havia de fer l'institut, portant pancartes reivindicatives a favor de la seva construcció urgent. Romero, que arribà a Sineu a l'horabaixa, fou rebut pels membres de les APAs que el traslladaren al solar per demanar-li "in situ" l'institut. Això darrer no figurava en l'agenda de Romero. (PUIGGRÒS).

ECONOMIA

Promoció turística.

L'Associació de Comerciants i Professionals de Sineu, filial dela PIMEM, convocà un concurs de car-

tells per promocionar el poble. Aquest concurs anava destinat als alumnes de 1er d'ESO i 8è d'EGB de l'Escola Pública Sa Quintana. El primer premi va recaure en Andreu Ramis, un alumne de 8è, que presentà un original cartell amb el títol "Sineu, surt de límits", que mostram aquí. (PUIGGRÒS).

TREU LA LLENGUA!

Rectificació.

Finalment, i en contra del que informarem al passat número, no es va aprovar el canvi de nom del nostre país: seguim essent idò "Islas Baleares" i no "Illes Balears". La proposta va prospe-

rar al Congrés dels diputats (cambra alta), però no al Senat (cambra baixa). (BAULA).

Himne Oficial.

El dilluns 4 de Novembre el Consell Insular de Mallorca, amb els vots a favor de l'anomenat "Pacte de Progrés" (PSOE, PSM-NM, UM i EU), acordà que "La Balanguera" seria l'himne oficial de Mallorca. Hem hagut d'esperar quasi 14 anys d'ençà que les institucions balears funcionen amb autonomia per tenir allò que és normal en tota nació: un himne. "La Balanguera" fou escrita per Joan Alcover i Maspons (vegeu "baula" núm.1) al 1902 i fou cantada per primera vegada el 1926 per l'Orfeó de Sabadell. El PP sempre s'hi ha mostrat en contra. Recordau sinó a Sineu els que s'esgarriaren tant quan un any, per primera vegada, per Setmana Santa, abans de la processó del Divendres Sant, la banda de música de Montuiri va fer sonar aquesta cançó i no l'himne espanyol. (PUIGGRÒS).

Premis 31 de desembre.

El passat 31 de desembre, dia darrer de l'any 96, com és habitual, l'Obra Cultural Balear va lliurar els Premis 31 de Desembre. Amb la d'enguany ja foren 10 edicions. L'acte, celebrat al Casino de Mallorca, fou tot un èxit, amb l'assistència de més de mil persones. La gala, presentada pel conegut periodista Joan Frontera de l'Informatiu Balear i per la bellíssima top-model catalana Elsa Anka, fou transmès en directe per TV3. La cita reuneix cada any quasi tot el món cultural, econòmic i polític d'arreu dels Països Catalans. Una associació cultural de Porreres semblant a la nostra, que edita la revista "Llum d'Oli", fou guardonada amb un dels premis. És de destacar la interpretació de "La Balanguera", aleshores ja himne oficial del país, per part d'un grup de xeremiers entre els quals hi havia el sineuer Miquel Tugores "Monara". (PUIGGRÒS).

Revista "baula".

D'ençà del número anterior, la revista que teniu a les mans és membre de l'Associació de Premsa Forana de Mallorca. Això ens permetrà (possible-

ment) accedir a alguna subvenció adicional (l'Ajuntament ens ha donat 100000 ptes per anar tirant a poc a poc) i millorar així la revista o organitzar més actes. L'any 96 es tancà amb quatre números de la revista, un acte cultural al Pou Llevoner per part de Jaume Torelló i algunes excursions organitzades per Jordi Ramis. Si teniu alguna idea per proposar posau-vos en contacte amb qualsevol membre de la directiva de l'associació. Per tenir alguna referència sobre l'estat econòmic de la nostra associació vos informam que cada revista que surt ens costa, per terme mig, 150000 ptes. (PUIGGRÒS).

ESPORTS.

Antònia Real.

La nadadora olímpica Antònia Real va ser homenatjada fa poc pel Club Natació Palma. La piscina de davant "S'escorxador" fou anomenada Piscina Antònia Real. Real va assistir als jocs olímpics del 76, celebrats a Montreal (Canadà) en representació de la selecció espanyola. Real es casada amb Jaume Bauçà "Barona", ex-tècnic del primer equip del Real Mallorca i actual entrenador del club inquer de tercera divisió, el Constància. Aquests dos esportistes són els sineuers que han arribat més amunt en l'esport professional i per això tinguerem una conversa amb ells, que reproduïm en la secció "En forma". (PUIGGRÒS).

MÀXIMA ACTUALITAT.

No toqueu Sa Plaça!

La reforma de Sa Plaça és el tema més calent en l'actualitat sineuera, com es va reflectir en la darrera sessió plenària de l'any passat (vegeu informació en aquesta mateixa secció). Per això "baula" ha volgut conèixer l'opinió d'algun veïnat de la zona. A més hem volgut contrastar-la amb l'opinió d'alguna persona del Carrer Major (piatonalitzat ja fa alguns anys) i amb la del president de l'Associació de Comerciants i Empresaris de Sineu. Aquestes tres opinions foren demanades el 4 de febrer, el dia abans que es reunissin els placers a la Quartera d'Alt per discutir sobre aquesta reforma. (PUIGGRÒS).

FRANCESCA NOGUERA (propietari d'un restaurant del Carrer Major):
- L'empedrat, embelliment i piatonalit-

zació del carrer vos ha perjudicat econòmicament o, al contrari, vos ha beneficiat?

- A nosaltres ens ha beneficiat. Abans aquest carrer només servia d'aparcament. Tots els cotxes que anaven a Sa Plaça aparcaven aquí. Ara podem tenir taules i cadires al carrer, la gent es passeja i s'atura. Abans havien de venir a posta. Els dimecres els turistes anaven de Sa Plaça al mercat per l'altra banda, mentre que ara n'hi ha la meitat que hi van per aquest carrer. Evidentment ens estimam més tenir-lo així que com estava abans.

JAUME COLL (president de l'Associació de Comerciants de Sineu, adscrita a PIMEM):

- Quina és la teva opinió sobre el tema de la reforma i pialonalització del barri de Sa Plaça?

- Aquesta reforma és una idea, és a dir, encara no hi ha cap projecte seriós. Jo sóc partidari de dur a terme la reforma sempre tenint en compte l'opinió dels afectats. Hi ha d'haver algun projecte que faci contents, si no el cent per cent, al manco un percentatge elevat dels afectats. En definitiva, que s'ha d'arribar a un equilibri entre totes dues parts, les que s'hi mostren favorables i les que s'hi mostren desfavorables.

- Aleshores l'Associació de Comerciants està a favor d'aquesta

reforma.

- Com t'he dit està a favor de tenir content a tothom, encara que això és impossible, evidentment. Jo mateix m'he informat sobre l'opinió dels veïns del Carrer Major i n'hi ha que diuen que la pialonalització els ha afavorit molt. I en un cas molt semblant, salvant les distàncies, si a un comerciant del Carrer dels Oms de Palma li demanassis si vol que per aquell carrer tornassin a passar vehicles, et contestaria rotundament que no. I això que quan el Carrer dels Oms es va pialonalitzar tothom hi estava en contra. La nostra associació ha demanat a la PIMEM que faci un estudi econòmic sobre les perspectives de futur que té aquest projecte. El casc antic de Sineu és tan atractiu que, ben conservat i embellit, pot atreure multitud de turistes que es pensen que a Mallorca tot és sol i platja.

JAUME TORELLÓ (propietari d'una pastisseria de Sa Plaça):

- Per quina raó no voleu que es reformi Sa Plaça?

- Jo en particular crec que es pot reformar, però que deixin aparcaments pels cotxes. Siguin 10 o siguin 12, però sinó ningú no pujarà a Sa Plaça. L'ajuntament diu que Sa Plaça és del poble. Aleshores, si és del poble, han de fer un referendun per demanar si es volen aparcaments o no. A nosaltres no ens han demanat opinió de res.

- Aleshores estau d'acord amb la reforma sempre que contempli llocs d'estacionament?

- Jo en concret sí. Però com t'he dit, sempre que es deixi lloc per aparcar. Tot el demés, que si es sembren arbres, que si es lleva el cadafal, que si es posa una font,... m'és igual. Però que no llevin els aparcaments, que serà com matar Sa Plaça.

DARRERA HORA.

Cursos

L'Ajuntament de Sineu està duent a terme tota una sèrie de cursos destinats a la gent adulta. En aquests moments els cursos que s'estan fent són els següents: curs de cuina, els dimarts de 20 a 22 hores; curs de català, els dimarts de 15 a 16 hores, curs de brodat, els dimarts de 15 a 18 hores. Si algú hi està interessat encara té temps d'apuntar-s'hi. (BAULA).

Biblioteca

"Ja tenim el National Geographic a la biblioteca. Endinsa't dins l'aventura de descobrir nous mons". Així és l'encapçalament de la guia de lectura d'una nova col·lecció que ha arribat a la biblioteca municipal pocs dies abans de tancar aquesta edició de "baula". En total són 20 llibres i 20 vídeos de la impressionant i coneguda National Geographic, que com sabeu recull les imatges més espectaculars que envolten el món salvatge. (BAULA).

Teatre

Ja fa una mesos que funciona el taller de creativitat teatral promogut per Macià Puiggròs i Òscar Castro. El taller es realitza cada setmana, els divendres o els dissabtes, al local de "La Prima", a l'estació. Puiggròs va dir que possiblement representarien alguna obra. A més va dir que malauradament el taller faci algunes setmanes que funciona, si hi ha algú interessat en començar encara pot fer-ho. (BAULA).

Mocions del PP

El PP ha presentat darrerament algunes mocions que han arribat a la redacció de "baula". Una d'elles insta el Consell Insular i el Govern Balear a que compleixin com més aviat millor l'acord a que van arribar els diferents grups parlamentaris per la gestió dels Residus Sòlids Urbans de Mallorca. Una altra insta al Govern Municipal a donar suport a la Declaració Universal dels Drets Lingüístics, aprovada l'any passat a Barcelona. Finalment dues mocions més fan referència a la millora de la xarxa viària per part de la Conselleria de Foment i a la supressió de totes les barreres arquitectòniques dels edificis públics de Sineu. (PUIGGRÓS).

Flor de gener no omple el paner.

Dins aquest mes que ha entrat amb molta de fredor, serà quasi impossible trobar flors d'ametler, i si n'hi ha, com diu la dita del començament, ja sigui pel fred o per les gelades, n'hi haurà poques que arribin a fer ametlles i en conseqüència no en posarem cap dins el paner.

L'ametller, arbre de profit, és un dels arbres més explotats dins les terres primes i d'ell no se perd res; les fulles són pel bestiar, les clovelles per cremar, els bascons per fer torrons i confits i la llenya per fer foc quan fa fred, ja que el caliu d'ametller és molt bo.

Un arbre profitós, ja és ver, si ens interessa sembrar ametllers hem de començar sembrant ametlles per fer un bon planter. Les coses van a poc a poc i no serà fins al cap de dos anys que tendran l'alçada i gruixa necessària per traslladar-los. Serà l'hora de començar a esmotxar les darreres branques deixant només les de d'alt per formar després les branques. Una vegada fet això, amb l'aixada farem un clot i el traurem. Si hem romput cap arrel amb l'eina l'haurem de tallar amb les tisores de podar i ja el tendrem a punt per a traslladar-lo. Quan ja tenguem elegit el lloc per posar-lo, farem un clot d'un parell de pams i el posarem dedins tapant només les arrels perquè no haurem d'esbanar la terra que queda fins al cap d'un any. Si tot va bé i aferra, ens trobarem que l'hem d'empeltar si volem tenir fruit.

Tenim tota una varietat de classes d'ametlles: d'en Pons, de la canal, d'en Menut, Mollars, Verderetes, Vivots, d'en Feliu Capó, de s'avellaneta, d'en Bassa, Pons,... Haurem

d'escollir entre aquestes classes. Tant les d'en Pons com les Vivots es caracteritzen per la seva forma allargada, encara que les primeres són més llargues. Una altra classe són les de la canal, que es coneixen per tenir a un costat un solc petit. Totes aquestes classes tenen la clovella dura, però hi ha les mollars en què no importa trencar la clovella ja que es poden encetar amb el

barram.

Si el que ens interessa són ametlles primerenques hi ha la classe Pons. Altres dues classes semblants són les verderetes i les d'en Bassa ja que totes dues són rodones, però es diferencien perquè les d'en Bassa són més grosses. Una altra característica de les verderetes és que solen tenir dos bassons. Una classe que es diferencia pel color de la clovella són les d'en Feliu Capó que la tenen de color vermellós. Unes de poc profit són les d'en menut que com diu el nom són molt petites. Altres un poc més grosses són les de l'avellaneta o també conegudes per "l'espínadilla".

Una vegada empaltat haurem d'esperar un parell d'anys per obtenir fruits i beneficis. El cultiu d'aquest arbre que altre temps era molt important ha decaïgut fins a tal punt que ara hi ha molta de gent que no espolsa les ametlles ja que el treball que du espolsar les ametlles no és compensat per un preu suficientment alt. Enguany variarà entre les 160-190 pts, depenent de la qualitat.

Un dels atractius de Mallorca pels turistes d'interior és veure gran part de l'illa florida d'aquestes flors de tonalitats vermelles i blanques embellint tot el paisatge.

Idò ja ho sabem; hem de conscienciar-nos que s'han de sembrar ametllers i no arreballar-los, només pel fet que són un element identificatiu del nostre paisatge.

Fotos: Joan Barceló

Joan Vanrell Torelló

Sis almuds fan barcella

Una visió particular

Ens han encomanat aquest "compromís", ara vosaltres direu perquè representa un compromís escriure sobre l'esplai, doncs bé és molt difícil exterioritzar en un paper el que tenim dins el nostre cor, tot plegat records de l'esplai, records d'anys que hem passat junts els grans.

Tant fa com va ser i on hem anat a parar, d'aquell primer dia que ens ha marcat la vida amb dos colors, el verd i el groc, sempre hem tengut l'ajuda d'aquell amic que ens ha ajudat a emprendre un nou camí i a omplir els dies d'un nou color, aquell somni que se'ns va complir i com a objectiu una promesa, ara sense rebutjar, ara amb més força, més que mai.

Hem tengut el coratge per arribar fins al cim, enfrontant tempesta, fred i neu. Són set anys impossibles d'oblidar ja que tots ells estan plens de records, alguns alegres i altres no tant, però en cap cas uns més importants que els altres. Records d'acampades, d'excursions, de benvingudes, d'acomiatats.

I com podem acabar?

Doncs no podem acabar, bé, sí un dia tot ha d'acabar, però esteim segurs que qualsevol, qualsevol cosa que passi, malgrat que tot se'ns escapi de les mans, malgrat els mals moments (que sempre n'hi ha), malgrat moltes de coses, hem après a estimar. I per això esteim orgullosos de pertanyer a l'esplai, de lluir aquests dos colors que tant, que sempre estimarem.

Els grans de l'Esplai

Restaurant *L'Amistat*

Especialitats en Cuina Mallorquina

Frit Mallorquí i Sopes de Matances
Arròs Brut i Paelles
Bacallà al forn
Caragols
Calamars farcits
Sípia a la planxa
Coloms amb col farcits, etc...

C/. Major, 7 - Tel. 52 01 72 - SINEU

FERRERIA
MIQUEL MATEU BUSQUETS

FERROS EN GENERAL
barreres - portes d'entrada - escales
reixes - baranes - mobiliari
especialitat en forja

Son Ratet, s/n. - Tel. 52 01 39

SINEU

Vidrieria Sineu

Fra. Joan Riera, 8 - Tel. 85 51 49
SINEU

Un exercit de Voluntaris

Uns dels grans guanyadors de la Barcelona'92, i que van tornar a ca seva sense una d'or, de plata o de bronze, van ser els voluntaris olímpics. A partir de la seva gran "activitat professional" i de l'èxit que va presuposar el desenvolupament de la seva feina de forma gratuïta, es va reconèixer i valorar socialment la paraula **VOLUNTARIAT**, o la que fa referència a qui la desenvolupa, el **VOLUNTARI**.

Aquelles persones que anteriorment al 92 ja dedicaven part de la seva vida a atendre les necessitats cíviques de forma gratuïta, també es van sentir gratificades per aquest reconeixement social, però a la vegada, van quedar extranyades en veure que fins aleshores molta gent pareixia desconèixer la seva existència.

Darrerament he quedat sorpresa de veure encapçalaments de "cursets" (i això que sóc aficionada a apuntar-m'hi):

Curs d'iniciació al voluntariat.

Jornades de formació per a voluntaris.

Ès cert que el saber no indigesta, però és veritat que d'ençà que tinc ús de raó, i d'això ja fa un parell de dies, sempre he vist persones que feien coses pels altres, i ningú els hi havia dit que per fer-ho, havien d'anar a aprendre.

I si ara, diccionari en mà lleixo...

VOLUNTARI -ÀRIA:

adj. Persona que s'ofereix lliurement a fer una cosa a la qual no és obligat,

és per arribar allà on volia anar:

Sabeu que durant aquest curs escolar, l'APA de Sa Quintana torna a estar en acció?

De vegades tota sola, d'altres en col·laboració amb els mestres i l'Ajuntament, la Junta Directiva, i tot una guarda de persones representants de cada curs, s'ha encarregat de la distribució dels llibres escolars, ha organitzat les extraescolars (curs de natació, gimnàstica rítmica i psicomotricitat, basquet, futbol). Ha comprat l'agenda escolar per cada al·lot, ha col·laborat en la compra de material pels nins i nines de 3-4-5 anys. I que vos pareix el

parc infantil escolar? Ha subvencionat part de les fotocòpies; ha col·laborat en la Cavalcada dels Reis, ha promogut el funcionament del menjador escolar, s'ha responsabilitzat de la darrera campanya Pro-Institut i han celebrat més d'una reunió (ah!, i encara no s'ha acabat el curs!).

I no està de més, que en aquestes pàgines puguem llegir els seus noms:

Miquel Artigues, Agnès Frau, Margalida Gelabert, Margalida Florit, Joana Mª Martorell, Francisca Amer, Antònia Ferriol, i Antònia Ramis, Antònia Real, Margalida Real, Antònia Martorell, Francisca Amengual, Isabel Fornaris, Francisca Fiol, Maria Tarongí, Antònia Munar, Catalina Caldentey, Antònia Martorell Esteva, Assumpta Gómez i Joana Picornell

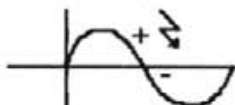
Potser perquè un dia tornaran a ca seva sense la medalla d'or, de plata o de bronze, però hauran estat persones que s'han ofert lliurement a fer una cosa a la qual no estaven obligades.

Assumpta G.

Instal·lacions i Reparacions
Elèctriques

Joan Vich (de ca na Quixalina)
i Ricardo Puertas

Tels.: 28 38 39 - 27 69 89

Tel. Mòbil 908 53 44 38
SINEU

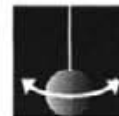
BFM
BAUÇÀ, FUSTER & MIQUEL
ASSESSORIA FISCAL
SERVEIS CONTABLES
ASSEGURANCES

Carrer Major, 18 -1er. - Tel. 52 08 70
SINEU

Set-art
JAUME COLL I OLIVER

Creu, 4 - Tel. 52 03 84
SINEU

Abans "Conillons" i "Mosqueta a l'aire"; Ara, jocs d'ordinador.

Aspectes positius i negatius de la informàtica en l'infant.

Als portes del segle XXI ens trobam en una societat on la tecnologia avança a un ritme d'autèntic vertigen, i on la informàtica i la telemàtica són eines indiscutibles.

Això no tan sols influeix en la productivitat, en l'àrea de la salut,... al contrari, també en noves formes de relacionar-se i fins i tot del joc.

L'activitat lúdica és imprescindible per l'home. Desde nins, amb l'activitat lúdica experimentam plaer. El nin necessita jugar, no tan sols per desenvolupar la seva ment i el seu cos, sino per viure. Un nin que no reclama d'alguna forma de joc o que és capaç de prescindir d'ell és, quasi amb tota seguretat, un nin que pateix ansietat, fam, falta d'amor o l'enfermetat.

En el joc conflueixen aspectes psicològics i pedagògics molt valiosos per la formació de la personalitat i la futura integració social.

En el desenvolupament el nin passa per una sèrie de fases; el mateix que passa amb el joc. Fins els 4-5 anys, el nin juga baix presió de l'impuls d'activitat. Després s'inicia en el joc "en serio" i on la creativitat és l'element predominant. Envers els 6-7 anys, el nin comença a inclinar-se cap a jocs integrats per elements semblants als objectes reals o que substitueixen aquets objectes. També és cap als 7 anys quan el nin destria perfectament entre el que és el joc i els deures, per exemple, escolars. A mesura que passen els anys, el joc passa a ocupar part del temps lliure i serveix per alliberar estrés i per carregar energies.

Però, es clar, no hi ha cara sense creu. I a aquesta creu de la moneda es troben dues excepcions del que són els beneficis del joc: per una banda, l'abús del joc en perjudici de l'escolaritat, i per altre l'utilització del joc per fugir de la realitat i/o distorsionar-la.

Amb els jocs simbòlics o de ficció, el nin empra com a eines fonamentals la imaginació, la fantasia i la realitat. Amb les activitats imaginàries s'estimula la creativitat i s'alliberen càrregues emocionals, tensions i agressivitats. El risc d'aquets tipus de jocs esdevé quan la fantasia es confon o es superposa a la realitat, com ha ocorregut amb els "jocs de rol" i "jocs de rol en viu". El joc pot convertir-se en tragèdia quan el nin-adolescent es veu com qui no és o als demés com qui no són. Per tant, important dir que el joc no són perjudicials en sí mateixos sino que dependrà de la personalitat del jugador.

En les darrers anys, la indústria del joc ha estès aquest risc a una gran massa infantil i juvenil. El videojoc i el joc per ordinador s'han convertit en els anys 90 en l'entreteniment preferit per la majoria de nins occidentals. Així, la ludopatia infantojuvenil ha pres la forma especial d'addicció als jocs electrònics, els ordinadors i, sobre tot, els videojocs..

Els jocs de video van acompanyats de tota una sèrie de riscos quan s'abusa d'ells o es practiquen de forma inadequada.

Entre els aspectes positius:

- estimulació sensoromotora
- estimulació de la intel·ligència
- consolidació de diferents aspectes de la personalitat

Entre els aspectes negatius podem

citar:

- estimulen l'aïllament i la introversió
- activen comportaments de violència
- fracàs escolar
- sedentarisme

La transformació del joc en una addicció es deu, realment, a una pràctica inadequada o abusiva juntament amb una selecció de temes poc favorables. L'etapa de vida de major risc pels efectes negatius és la compresa entre els 8 i 13 anys. Per evitar i/o controlar aquests riscos és molt important sotmetre la pràctica a una sèrie de normes racionals que, ben be, podrien esser les següents:

1. No dedicar al videojoc o joc per ordenador un temps superior a 40-50 minuts/dia.
2. Aprendre a repartir el temps lliure amb altres activitats (amics, esports, espectacles, etc.).
3. Que el joc no sigui motiu per deixar les activitats bàsiques (menjar, dormir, higiene, estudi...).
4. Fer descansos regulars i aprofitar aquestes pauses per llevar la vista de l'aparell i donar, així, descans a la vista.
5. Prescindir dels temes en referències a la violència o centrats en una competitivitat molt estreta amb sí mateix.
6. Jugar, sempre que sigui possible, amb companyia d'amics.
7. No deixar que el nin practiqui aquests jocs "al seu vent", ja que així serà molt difícil que no entri en la tendència a practicar-los continuament i sense pauses.

Ara, el que em de procurar és no "enganxar-nos" els majors!!.

Marisan Catalan

La família Bauçà-Real, l'alt èlit de l'esport sineuer.

Hi va haver una vegada que el club de futbol més important de les nostres illes, el Real Mallorca, era més sineuer que mai. Eren de Sineu el màxim responsable administratiu, el president, i el màxim responsable esportiu, l'entrenador. El "presi" era, si ho recordau, Miquel Dalmau, i el "mister", Jaume Bauçà.

Precisament amb aquest darrer parlam. I aprofitam per parlar també amb la seva dona, la nadadora internacional Antònia Real, que va assistir als Jocs Olímpics del 76 a Montreal (Canadà), i que darrerament ha estat homenatjada pel Club Natació Palma. La conversa té lloc a la llar d'aquesta família. Només entrar a la casa una immensa vitrina ens mostra tot un seguit de trofeus, medalles i reconeixements aconseguits pels dos esportistes. A la sala d'estar, les filles petites juguen amb sa mare sobre el trespol emmoquetat. En Jaume està assegut al sofa, davant el televisor, mirant un partit de futbol. Fa una estona que han arribat de Cala Ratjada, on eren convidats a un partit de la Copa Davis de tennis.

BAULA: Antònia, la natació és prou reconeguda, comparada amb altres esports?.

ANTÒNIA: Ca!, de cap manera!, sobretot si ho compares amb el futbol. Hi havia un club, "S'aigua dolça", al costat de Son Pardo, que era una de les millors instal·lacions que hi havia a Espanya. Idò es va deixar perdre, com pots veure. La natació té molt poc suport.

B: En canvi, Jaume, el futbol sí que mou passions.

JAUME: No és que mogui o ha mogut passions: és que fins i tot en mourà més, ara, ja que hi han entrat fort les qüestions econòmiques, les televisions,...que abans hi eren però no tenien tanta importància. I només es fiquen en negocis d'aquests la gent que veu que tot això els pot anar bé.

B: Enguany els clubs s'han gastat una muntanya de doblers. A això s'hi ha d'afegir la llei Bosman, l'arribada de "cracks" mundials a la nostra lliga, la relegació dels jugadors de la pedrera a un segon pla,... Què en trobes d'això?. És positiu pel futbol?.

J: Crec que aquests factors s'han d'analitzar un per un. A nivell de futbolistes de la pedrera ha estat una trava, però en tot cas, si segueixen essent bons tornaran a tenir les seves oportunitats, evidentment. Però per altra banda, si el futbol és espectacle, hem de tenir en compte que mai no havíem tingut una lliga de tanta qualitat com tenim ara. Per tant s'ha d'analitzar factor per factor. Si s'han invertit tants milions és perquè els treuen per un altre costat: per exemple, enguany, les televisions han entrat fort en aquest negoci. Avui en dia la gent pot

veure futbol cada dia, còmodament assegut a ca seva. Això és positiu. Però hi ha la part negativa, que és que els clubs petits, com els de tercera divisió, en surten perjudicats: fa uns anys l'afluència de públic als partits de tercera era impressionant, comparada amb l'actual.

B: Ens arribarem a cansar de tant futbol?.

J: No ho crec. No crec que sigui com en les eleccions polítiques, que quan acaba la campanya electoral ja n'estàs fart. De totes maneres, en tot cas, queda l'estiu per recuperar-se.

B: Com començares i com arribares tan amunt, Antònia?.

A: Vaig començar quan mon pare va apuntar-me a natació. Així com ara molts sineuers van a l'"esport Inca", jo vaig començar a Son Hugo, que abans es deia "S'aigua dolça", i que estava a prop de l'hotel Victòria. Després es va fer el Club Natació Palma a Son Pardo i allà vaig aprendre a nedar, vaig passar totes les categories, i ben aviat ja vaig anar al campionat d'Espanya d'alevins i ja vaig guanyar una medalla. L'any següent ja vaig anar a uns campionats absoluts. I al següent... ["Mama, sí que

vas guanyar una medalla": la nina petita, que escolta i juga amb un coixí]. I al següent ja vaig quedar campiona d'Espanya d'algunes especialitats. Els quatre anys després vaig assistir a diverses trobades internacionals, campionats de juniors, copa d'Europa,... i al 76 les Olimpíades, als 12 anys.

B: I quan acabares, professionalment?

A: Als 15 anys. Vaig durar dos anys més i ho vaig deixar: la natació és un esport molt sacrificat.

B: I deixarés la natació definitivament?

A: No. He fet de professora de natació, però ara darrerament ja només m'hi dedico l'estiu.

B: Jaume, imaginem que quedares un poc sorprès quan un dia et proposaren ser entrenador d'un equip amb aspiracions a pujar a primera divisió.

J: Sí, jo en aquells moments entrenava a tercera, i el problema és que a Mallorca no hi ha mitja dotzena d'equips en categories superiors a qui pots interessar. Jo sempre he dit que va caure una pedra del cel, i em va ferir a mi, com hagués pogut ferir a un altre.

B: Durant el temps que entrenares el Mallorca, la quantitat de sineuers que assistien als partits del Lluís Sitjar va augmentar notablement.

J: Sí, el fet que jo fos l'entrenador i Dalmau, un altra sineuer, el president, influïren bastant en l'aficionat sineuer. De totes maneres jo no ho vaig viure mai a això, ja que jo era allà, al camp, pendent del partit i donant instruccions als jugadors. Però si, alguna vegada veia gent de Sineu a les grades, o després em topaven pel carrer i m'ho deien: "diumenge vaig venir...".

B: La gent té il·lusió de tenir algú al

poble que estigui a alt de tot. Per exemple, fa uns mesos el fet que Marc Pons assistís als campionats del món de ciclisme va ser tot un fenomen.

J: Efectivament, la gent necessita aquestes figures. Al manco per poder-ne xerrar una estona, poderlos glorificar o criticar, i evidentment millor si són del poble i els coneixes. Per exemple, ningú no hagués dit mai que, a Mallorca, 7000 persones assistirien a un partit de tennis. Però ha bastat que un mallorquí, Carles Moyà, fes bon paper en algunes competicions i s'ha despertat tot un fenomen.

B: Antònia, esperaves aquest reconeixement del Club Natació Palma, justament ara?

A: La veritat és que no. Ara va fer 20 anys de les Olimpíades de Montreal. Vaig assabentar-me'n l'any passat, quan va sortir al diari. I enguany em demanaren l'opinió. Ara diuen que, envers de la piscina del costat de l'escola de magisteri, la que rebrà el meu nom serà la de Son Hugo, que en motiu de l'Universiada s'ha de tornar a utilitzar.

B: Jaume, el president Dalmau va reconèixer després que s'havia equivocat amb la teva destitució

com a tècnic del Mallorca.

J: Bé, jo d'aquest tema només he de dir que Miquel Dalmau és molt especial en aquestes qüestions. Possiblement Dalmau va sentir-se millor essent sincer i dient el que veritablement pensava i no dient que era ell que tenia raó i que la destitució era necessària. Tots els que estam a llocs de responsabilitat hem de prendre decisions alguna vegada i moltes vegades són decisions equivocades. De totes maneres només ell pot saber en quins termes s'han d'entendre les seves declaracions. Si ho va dir estrictament pels resultats és clar que no es va arreglar res amb la meua destitució. Però potser ell ho diu per altres coses que després ha anat veient... i ell és l'únic que ho pot explicar. Jo sempre li agrairé, i ell ho sap, aquesta oportunitat que em va donar d'entrenar el Mallorca, i el fet de reconèixer l'equivocació no va fer més que reforçar la bona imatge que jo tenia d'ell. I en contra del que molta gent pensa, jo no coneixia pràcticament en Dalmau abans del meu pas pel Mallorca.

B: Hi ha mitjans de comunicació que exerceixen molta pressió. Més que la que els correspon. En concret, per exemple, diuen que el

periodista Tomeu Terrassa és un especialista enterrant entrenadors. Per exemple, no trobes que passen pel Mallorca molts entrenadors en poc temps: Pons, Mané, Irulegui,...?

J: L'únic que he de dir, i no és que vulgui despistar-me de la pregunta, és que si quan jo era tècnic del Mallorca, que evidentment no era cap camí de roses i hi va haver moments en què me criticaren molt, especialment al principi, no vaig manifestar-me públicament a favor o en contra dels periodistes, aleshores no ho faré ara. Jo tenc les meves creences. I potser m'agradaria que hi hagués un altre tipus de periodisme. Però si quan no vaig dir res per defensar-me a mi mateix quan això ocorria, evidentment no ho faré ara.

B: I el teu equip actual pujarà a segona B?

J: És difícil, com ho és en qualsevol equip de tercera. És possible que el Sòller... que s'ha reforçat molt, i que té molt de potencial. El que sí és possible és que entrem dins els quatre primers llocs, que es classifiquen per pujar a segona, i aquí és quan ens hi hem de deixar la pell. Tanmateix després dependrà de les infraestructures de les que pugui disposar, no el Constància, sinó qualsevol altre equip de la mateixa categoria.

B: Suposem que, esportivament, hi ha via lliure per pujar. Dificultats econòmiques del club no podrien frenar aquest ascens?

J: Això és el que et volia dir quan t'he dit allò de les infraestructures. Hem de pensar si els clubs tenen una massa social, una viabilitat econòmica, una solidesa per mantenir-se a segona,... Per exemple, posem per cas que si a Sineu, el

poble que més estim, hi hagués un equip que pogués pujar a segona divisió, ho hauria de fer. No pots despreciar oportunitats d'aquestes. Però possiblement Sineu no és prou gros i no hi hauria una quantitat de seguidors i socis suficient per mantenir-se en la categoria.

B: El Mallorca pujarà a primera?

J: El Mallorca té potencial suficient per pujar. Ha de tenir la miqueta de sort que li ha faltat els darrers anys: l'any passat i els anys anteriors no ha pujat per poques dècimes de segon, si parlàssim de temps. Encara que darrerament hi ha hagut un poc de nerviosisme i els ànims no acaben d'estar serens, per devoció i per convicció crec que pujarà.

B: Qui guanyarà la lliga, el Barça o el Madrid?

J: Encara que tothom aposta pel Madrid, jo tenc els meus dubtes. Tothom està elogiant l'organització del Madrid com a equip. Però jo consider que la idea del seu entrenador, "milanitis", de molta pressió i de suportar un esforç físic molt elevat durant tot el partit, és molt bona però no es podrà mantenir durant tota la temporada. Li falten tres o quatre jugadors perquè qualsevol canvi o suplència no es noti.

B: I el Barça?

J: Al partit Madrid-Barcelona que hem vist [aquesta entrevista es va fer dos dies després de l'eliminació del Madrid de la Copa del Rei per part del Barcelona], el Barcelona li ha posat difícil pràcticament sense despenjar-se. El Barça diuen que té figures però no equip, però a la llarga hi ha jugadors d'aquests que poden treure punts de davall una pedra. En canvi el Madrid ha d'anar passant de revolucions tot el temps. De totes formes, fer un

pronòstic és com tirar una moneda a l'aire i mirar si surt cara o creu.

B: I de l'esport sineuer què trobau?

J: Als pobles petits sempre hi ha dificultats. Partint ja del nombre de jugadors: per fer un equip mínim ja necessites algun extern ja que a Sineu no hi ha gent suficient per aconseguir-lo. I molts altres problemes, com el fet que els pares no poden acompanyar els fills petits a jugar o a entrenar. De totes formes l'oferta d'ara no es pot comparar a aquell temps que jo jugava enmig del mercat. A més, en aquell temps només hi havia futbol, i cap altre joc. Si en un poble com Sineu hi ha inquietut per l'esport i hi ha gent disposada a organitzar els clubs i l'activitat esportiva, l'únic que cal és que la piscina segueixi funcionant, que el camp de futbol estigui en condicions, que les dutxes funcionin, que la pista de futbol d'enmig del mercat també estigui en condicions, i també la pista de tennis, la voltadora,... Aleshores, si tot això va bé i no funciona es per que no hi ha inquietut.

A: Avui hi ha més oportunitats que no hi havia, especialment pels petits: fa uns anys que hi ha gimnàstica rítmica, hi ha classes de judo, hi ha la pista de tennis,... El que importa no és l'esport d'èlit, el professional, sinó l'aficionat, el lúdic.

J: I el que també és important són tota aquesta gent d'edat que darrerament s'ha aficionat al ciclisme. I que de tant en tant surtin als poblets alguns personatges o equips que ajudin a augmentar el nombre de seguidors: Marc Pons, els Pretensats Ferriol,...

B: Moltes gràcies a tots dos.

Miquel Puiggròs

Pretensats Ferriol, una institució en el futbol-sala.

El futbol-sala a Sineu sempre ha estat un dels esports més practicat pels nins i joves del nostre poble. Des de petits a l'escola, on és un dels esports escolars practicat per nins de 7 o 8 anys, fins als joves, algun d'ells ja "grenat" que es troben els caps de setmana a les pistes poliesportives del poble, sobretot a la del fossar per jugar l'habitual "pachanga". I el trofeu anual que es celebra cada estiu per les festes d'agost on tots el equips participants són del nostre poble.

Però tot i això, la història del futbol-sala de competició a Sineu és relativament curta, però això sí, densa quant a contingut. Equips que han participat en competicions reglades per la Federació han estat el Celler Son Toreó, Clinic Balear, Cuines Jordà i Pretensats Ferriol. Aquest darrer és l'actual equip que ens representa, no tan sols arreu de Mallorca sinó també en la lliga autonòmica balear, inclús a l'Estat espanyol i potser a Europa.

El Pretensats Ferriol participa en la competició reglada per la Federació de Futbol-Sala (hi ha dues federacions: la Federació de Futbol, que té la secció de Futbol-sala i la pròpia Federació de Futbol-sala). L'història d'aquest equip és quasi innigualable: és subcampió de Mallorca, campió de la lliga autonòmica de Balears (lliga celebrada entre els millors equips de Mallorca i d'Eivissa) i actual subcampió d'Espanya, campionat celebrat l'any passat a la localitat d'Utiel (València). A més, el fet d'esser el subcampió d'Espanya li dóna la possibilitat de participar enguany a la Recopa d'Europa. Aquest història no hauria estat possible sense la conjunció de dos factors: per una part per la iniciativa i l'empenta del seu màxim responsable i president, l'amo en Joan Ferriol "d'Es Pinar" el qual no ha reparat en esforços personals i

econòmics per fer que el nom de Pretensats Ferriol i de Sineu es coneguin per tot arreu d'una manera respectable. Mostra d'això és que l'amo en Joan ens va dir que no volia per-

sigui un equip amb experiència i amb il·lusió, la qual cosa fa que sigui un dels equips punters del futbol-sala de les nostres illes.

Un alicient afegit enguany en aquest remodelat equip és el "palmarés" del seu entrenador (i a la vegada jugador) Oscar Muntaner, el qual a jugat en els millors equips peninsulars de la lliga Nacional de futbol-sala (per més senyes són els equips que ara podem veure pel televisor els dissabtes a migdia), i a més ha jugat amb la selecció espanyola.

dre aquesta oportunitat de participar en la Recopa d'Europa, no tant sols pel repte esportiu que això implica sinó també pel que suposa que l'equip de Pretensats Ferriol de Sineu representi a Espanya en aquest campionat.

L'altre factor determinant de l'èxit d'aquest equip és la qualitat dels seus jugadors. Així s'ha de dir que hi ha jugadors de l'equip que han jugat amb la selecció sub-23 de Balears, com són en Biel Oliver i en Joan Jaume Florit i un jugador a jugat amb la selecció senior de Balears, en Tolo Florit. L'amo en Joan ens diu, amb molta satisfacció, que l'objectiu d'enguany era que l'equip estigués format, majoritàriament per jugadors de Sineu, amb el repte, això sí, de poder mantenir el nivell i aconseguir els èxits de l'any passat. Això pareix que s'ha aconseguit ja que l'equip és el segon classificat el la lliga de Mallorca, la qual cosa fa que l'opció de poder participar en la lliga autonòmica estigui quasi assegurada.

Una altra característica de la plantilla actual dels Pretensats Ferriol és la barreja entre la veterania d'alguns dels seus jugadors i la joventut d'altres, tot això plegat fa que l'equip

El club dels Pretensats Ferriol està format per (vegeu foto):

(A dalt per l'esquerra): Pedro "Pollet" (delegat), Antoni Alomar (delegat), Biel "Yuto", Biel Ferriol, Tolo Florit, Joan Ferriol (president), Biel Oliver, Joan Jaume Florit, Tofol, Xisco Gelabert, Jaume "Jimmy" (utiller).

(Abaix per l'esquerra): Miquel "cantó" (farmaciola), Oscar Muntaner (entrenador i jugador), Miquel Gelabert, Jaume Munar, Pep Gelabert i Jaume Niell.

Els espònsors són el Celler Can Font i el restaurant Es Molí d'en Pau. L'amo en Joan també ens ha dir que vol aprofitar aquesta oportunitat per agrair a tots els qui han aportat un ajut, sobretot econòmic, a l'equip, ja que sense els doblers tampoc seria possible aconseguir tots els objectius prevists.

Miquel Gelabert

L'home del gaiato

Aquests darrers anys ell tenia el costum, hivern i estiu, de fer llargues estades al portal de ca seva, així, com una miqueta acalat i amb el gaiato ben subjecte amb les dues mans, que semblava jugar a estàtues. Quan passava qualcú, bon dia o bones tardes, per després enflocar: "48" perquè li responguessis "49", i: "qui l'agafa és seu!" t'enflocava mentre es reia la repetidíssima gràcia, ensenyant l'única dent que li restava, beatífic. Si el qui passava era un al·lot o una nina, li deia ben rabent: "tituu...!" en un to altíssim, exagerat, li feia un copet amb el gaiato al culet i tornava a riure. Havia tornat molt de la berba els darrers temps, ell. Complí 93 anys dia 3 de gener i morí el 20 del mateix mes, enguany, ara. En recordar les paraules de Joan Parets, el rector del poble, al seu funeral, em torna a veure l'enyorança d'ell i em ve a la memòria un altre pic allò de "Paco" Candel, que quan un

home mor, es romp un paisatge de manera absolutament immisericordiosa, total.

Feia uns quants anys que estava molt senil. Començà perdent memòria immediata, a fer qualche doiet, a comptar les rajoles de ca seva amb la

punta del gaiato una vegada i una altra amb caparrudesa de paranoic a fer "el xot" que en diuen, o sia, passar amb olimpisme de qualsevol problema familiar. La gent, les veïnes, com sempre succeeix als pobles en aquestes circumstàncies, el començaren a tractar amb un altre tarannà, amb condescendència estudiada, sabuda, mentalitzada milers de vegades, atàvica,

potser fins i tot amorosa, entranyable.

A mitjan estiu passat les cames el traïren, perdé força i talent, (a la manca de gana li deim manca de talent a Sineu), i va ser el principi de la fi. Dos dies abans de Nadal es rendí definitivament i la veu se li anà trencant a poc a poc, com una cadenera escanyada, com un flabiol escardat.

A les sis en punt de l'horabaixa del dilluns vint de gener, diada de Sant Sebastià, moria molt tranquil amb les seves galtes dins les meves mans. El seu darrer alè el me feu a la cara. Li vaig tancar els ulls. El vaig amortallar amb la seva millor roba. El vaig calçar amb les sabates bones. Vaig fer el nus de la corbata definitiva de mestre Biel "Sabateret". Em pertocava. Era mon pare.

Gabriel Florit i Ferrer

(Necrològica aplegada al Diari de Balears el 29 de gener)

ELECTRIFICACIONS I
AIRE ACONDICIONAT

FON-GIL, S.L.

Carrer del Bous, 22
Tel. 52 09 91
Tel. Mòbil 908 63 64 79
SINEU

TALLER MECANICO

Miguel Font

Maera, 15 - Tel. 520108
SINEU (Mallorca)

**PUERTAS
BASCULANTES**
SINEU

Buenos Aires, 40 - Tel. 52 00 76
SINEU

Diuen que...

Covets deixondiren de bon matí tot es poble. Qui podia esser? Era dia 28 de desembre, els innocents i no podien esser altres que es Quintos del 97 rellevant es del 96. Per acabar-ho d'arreglar, es Cadafal es convertí en un galliner. Pareixia sa granja de "Playmobil": 3 anneres, 3 gallines, un quico i un anyell petit que, pobre d'ell, feia dos dies que estava desmemat. Es operaris de l'Ajuntament tengueren feina abastament de llevar palla i s'aviram des Cadafal.

No només roben es dimecres. Ara, aquesta mala gent també roba al cementiri. Primer es poal i sa corriola, i fins i tot, ses cordes de baixar es bubuls. I ara, després de

molt de temps, encara s'han d'enginyar per baixar-los de mala manera. Ajuntament, mem si comprau unes bones cordes (que sempre hi ha coses urgents).

D'aquest pas, aviat arribaran a sa litosfera de tant de perforar. Tots es sinevers pensen que mos caurà abans d'acabar els estudis. Hauriem de mantenir aquella devoció des sinevers des segle XVI, que tots contribuïen a aixecar una nova esglèsia. Mem si ara tots i ajudats de ses institucions l'adobem.

Olor, pudor, no té explicació quan passes pes camí de Llubí. Sents una olor de podrit!! Encara no hem trobat

sa font d'aquesta emisió de mals olors. Si qualcú ho sap que mos avisi o, si no, telefonarem al Paco Lobaton.

Sempre n'hi ha haguts de bruts, que enllegeixen es nostre entorn (no xerram de lo passat). Han comparegut unes pintades al pou Llavoner!. Ara que l'haviem restaurat, el mos han desgraciat. Se cerca al culpable sots pena de llevar-ho amb un bon fregall.

Es torrents van plens, ran de vorera. Sa gent des Fossar pateix perquè no tornin succeir aquelles terribles inundacions. No vos preocupeu, han xermat es torrens i han posat unes bombes devora ca'n Felip.

Les més xafarderes de tot el poble

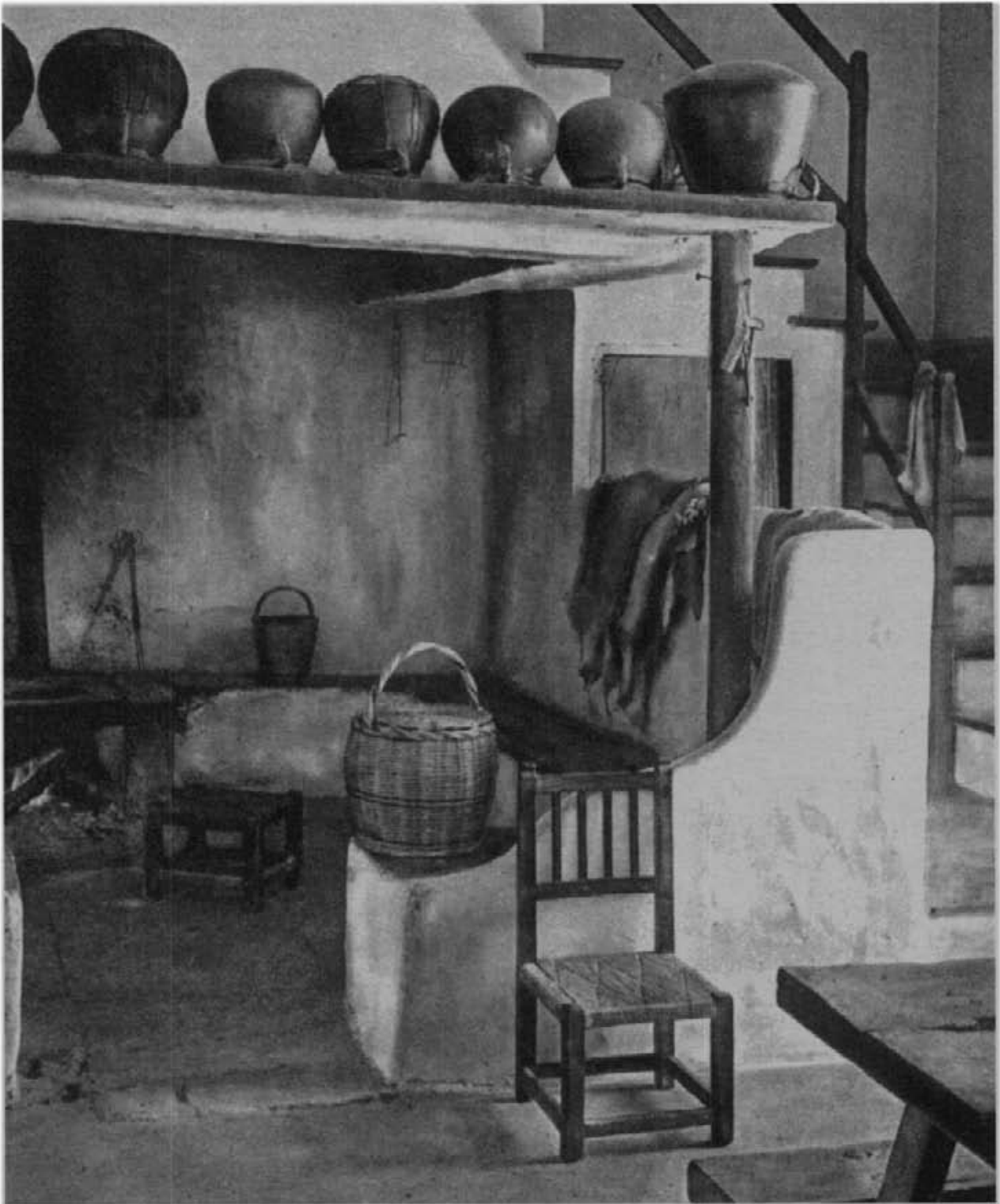
FORN

Ca'n Pinara

Tel.: 52 00 46

Sineu

ARRELS

Ajuntament de Sineu

És Agre:

• Que Cañellas, amb tot el que té a les espatlles, encara tengui la cara de continuar en la vida política

• La marginació que sofreix Sineu per part del MEC.

• Que aviat Mallorca serà una colònia alemanya o anglesa. aviat tot serà dels estrangers.

És Dolç:

• Que d'una p... vegada funcioni el túnel de Soller.

• El renaixement, aquests darrers mesos, del moviment "pro-institut".

• Que el PP de Sineu digui que es posarà fort amb el tema de l'institut.

• Que, segons un acudit de un diari mallorquí, el poble que agrada més a cañellas sigui Sineu, perquè és SIN EU i EU és la font de molts problemes per a aquest personatge.

SANEAMIENTO
CALEFACCION
AIRE ACONDICIONADO
PISCINAS

Son Sabater, 26

- Telèfon 52 02 57

- SINEU

PUB SA MOLA

SINEU

Plany pel camí vell de Sineu

Trenta quilòmetres d'història, plens d'elements etnològics, cisternes i pous, desapareixeran per a sempre. Aquest article es va publicar a *Diario de Mallorca* dia 8 de desembre de 1996.

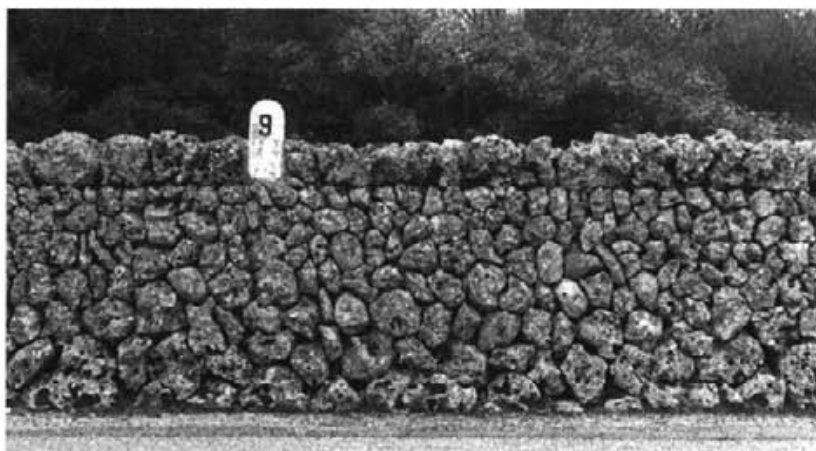
El seu autor, Gaspar Valero, historiador i filòleg, és un gran coneixedor de la història de Mallorca, dels indrets més amagats de la nostra geografia, de l'arquitectura, la toponímia, les llegendes... en definitiva un extraordinari investigador i defensor del nostre patrimoni natural i cultural.

Ha treballat amb Mn. Bartomeu Mulet, investigant també sobre el bagatge històric i arquitectònic de Sineu. Fa pocs mesos el tenguérem entre nosaltres, en una projecció de diapositives organitzada per l'Ajuntament, on ens mostrà el seu treball.

Com ell mateix diu, l'escrit que presentam havia de ser una guia de passeig, però s'ha convertit, per mor d'una modernitat mal entesa, en un plany, record del que ja mai més serà el que ha estat.

Poques veus s'han sentit com a resposta a tanta destrucció, per això hem volgut reproduir aquí aquest itinerari escrit amb la sàbia i bella expressió d'un sentiment que compartim.

Trenta quilòmetres d'història mallorquina moren aquests dies. El camí vell de Sineu es desagna, ja en estat d'agonia irreversible, des de Santa Eugènia fins a Ruberts: moviments impressionants de terra, una increïble destrucció d'elements etnològics que abasta diversos quilòmetres lineals de paret seca, amb cisternes i pous;

alguns trams dels exigus boscs del Pla són arrabassats. En definitiva, es du a terme un impacte ecològic i paisatgístic desproporcionat i una pèrdua arquitectònica i de patrimoni històricoartístic difícilment avaluable. La magnitud de la devastació és espectacular, i és especialment gravíssima en la zona de les voltes de Son Palou, on el producte resultant s'assembla més a una pista d'aterratge d'avions. Les obres, ara mateix, toquen un lloc simbòlic i únic: el pou de Judí, considerat per la tradició com el

es du a terme un impacte ecològic i paisatgístic desproporcionat i una pèrdua arquitectònica i de patrimoni històricoartístic difícilment avaluable

centre de Mallorca. No el toqueu, el pou de Judí, no fos cosa que els esperits de les rondalles i dels ancestres clamin venjança!

Arrels medievals

El camí vell de Sineu és o era una

de les vies d'arrels medievals més representatives de Mallorca: era un camí reial que unia Palma i Sineu directament, sense passar per cap nucli de població tradicional, malgrat que actualment passa per un nucli d'urbanització recent, Son Ferriol. Una tradició historiogràfica molt suggerent parla d'una comunicació directa que en temps de la Mallorca islàmica anava del palau de l'Almudaina fins al palau reial de Sineu, actualment convent de monges concepcionistes. També situam en aquest camí part de la història de l'Àngel del Palau de l'Almudaina, imatge de coure feta per Antoni de Camprodon el 1309; contenen les cròniques que el rei mallorquí Jaume II posà molt d'interès en veure aquesta imatge, per la qual cosa féu que li duguessin l'angelot -així l'anomenen- a la vila de Sineu, on residia aleshores el monarca, per tal de donar-li el visitiplau; es conserven els documents del pagament de dues mules per al trajecte Ciutat-Sineu, una per a l'escultor i l'altre carregada amb la preciada imatge.

Les notes que segueixen havien de ser una guia de passeig per aquesta carretera vella, i ara s'han con-

vertit en un plany, en una altra acta de defunció patrimonial, tan reiterate en aquesta Mallorca d'altíssims nivells de renda per càpita, diuen.

Palma-Santa Eugènia

Abans de la construcció de la Via de Cintura, la carretera de Sineu s'esbrancava de la de Manacor a l'altura de Can Blau, en direcció a l'esquerra, més al nord-est que la de Manacor. Aquest primer tram apareix seccionat pel gran vial, tot i que reapareix rere, a l'altra part, devora uns grans magatzems moderns. L'enllaç habitual actualment es fa una vegada hem passat la rotonda situada al final del carrer de Manacor, damunt la Via de Cintura; així abans de Son Malferit, abandonam la carretera de Manacor cap a l'esquerra, pel carrer d'Homer. Al final d'aquest carrer, després d'una renglera de cases baixes, enllaçam propiament amb l'antic traçat, recuperant la direcció correcta amb un revolt a la dreta. Oficialment el primer tram

de carretera és la PMV-301-1. S'ha de tenir en compte que la denominació oficial trosseja la via, i aquesta numeració només arriba fins a l'altura de Santa Eugènia. Vora el km 0'850, a l'esquerra parteix el camí Salard. En el km 1'500 passam el torrent Gros, un punt conegut antigament amb el nom de pont de Sineu, de la mateixa manera com el Pont d'Inca, actual nucli de Marratxí, era el pas de la carretera d'Inca per damunt el torrent Gros. Camí endavant, arribam a una rotonda (km 3'1), que, cap a la dreta permet enllaçar amb la carretera de Manacor, mentre que a l'es-

El camí vell de Sineu és o era una de les vies d'arrels medievals més representatives de Mallorca: era un camí reial que unia Palma i Sineu directament

querra queda el portell de Can Furió. A l'altura del km 3'5 arribam a Son Ferriol (avinguda del Cid); a l'esquerra discorre el camí de Muntanya, cap al Pla de na Tesa. És una via de transhumància d'ovelles que enllaçava la Torre (Llucmajor)

amb el Teix (Bunyola). A la dreta queda el nucli principal de Son Ferriol. Després d'uns dos-cents metres de coincidir amb la nostra carretera, el camí de Muntanya continua cap a la dreta, per on travessa la carretera de Manacor i es dirigeix a les cases velles de Son Sant Joan, on queda interromput per les pistes de l'aeroport.

El nostre camí vell passa Son Ferriol i, a l'altura del km 4'200, a la dreta hi ha les cases de Son Coll Vell. Vora el km 5 hi ha l'Hostalot, amb el camí de Cas Correu cap a la dreta. Un poc abans del km 5'800,

cap a l'esquerra parteix la carretera de sa Cabaneta. En el quilòmetre 6 a l'esquerra hi ha Can Xarpa. En el km 7'300, a la dreta, hi ha un molí extractor d'aigua, i alguns centenars de metres més envant a la dreta es troben les cases de Son Aixeló. En el km 8'500 a la dreta hi ha les cases de s'Hort des Badaluc. En el km 9, a l'esquerra, hi ha la zona de Son Pelat i de Son Peladí. Vora el km 10'400 tenim a l'esquerra unes cases importants de possessió, Pontiró. Més endavant, entram en una zona de pinar. A l'altura del km 11'400 a l'esquerra surt el vial de la urbanització de Pontiró, mentre que en el km 11'800

deixam a la dreta el portell nou del Badaluc, seguit de la paret que tanca el destacament militar de Pontiró, amb l'entrada a l'altura del km 12'300.

Les agressions contra els camins públics no són noves. Segons informació de Mn. Bartomeu Mulet, en el segle XVII, el senyor o l'amo de Pontiró posava pedres per tancar el camí;

els jurats de Sineu, com és lògic, protestaren, i recomanven als transeünts que les llevassin, mentre esperaven que arribassin mètodes més taxatius contra el mal veïnat.

Les voltes properes al destacament militar és on es localitza la història de la Dama Blanca, una curiosa llegenda moderna que parla d'una autoestopista que demana prudència al conductor que l'ha recollida, perquè ella va morir en un d'aquests revolts; quan ha dit això, desapareix misteriosament, davant la sorpresa del conductor.

Canviant d'història, enmig del pinar, deixam el terme de Palma i ➤

entram en el de Santa Eugènia (km 12'900). A la dreta, vora el km 13'900, queda una casa d'estil regionalista denominada Villa Catalina, i també Can Balaguer; fou manada construir l'any 1920 pel músic i militar Josep Balaguer Vallès, també propietari de sa Cova. Just després del quilòmetre 14'500 arribam al llogaret de ses Ollerries. La primera casa, a l'esquerra, és l'antic hostal de Can Penós. L'hostal de Can Penós era un lloc d'aturada de carreters fins que tancà a principis de la dècada de 1940. La localització d'un hostal o taverna, en aquest mateix lloc o en un de proper, es remunta a temps molt antic, ja que, segons l'historiador santamarièr Josep Capó, el 1350 es documenta la "taverna del camí de Sineu". A l'esquerra s'estén el llogaret de ses Ollerries mentre que a la dreta hi ha les cases de sa Cova i el seu aljub (km 14'800).

L'aljub de sa Cova és una interessant mostra de l'enginyeria hidràulica medieval, amb coberta sostinguda per arcs apuntats i amb dos colls de cisterna. Té planta rectangular, de 16'90 m de llargària per 6'30 m d'amplada. La coberta presenta una original volta apuntada, que des de l'exterior forma dos aiguavessos. Aquest aljub, un dels

més importants del camí vell de Sineu, servia per a abeurada dels transeünts i també per a les guardes d'ovelles de transhumància. Estava relacionat des de molt antic amb la família Rossinyol de Defla, senyors alodials de Sineu; de tal manera, que fins als anys de la Guerra Civil, ornamentava a l'aljub l'escut dels Rossinyol. Una tradició popular, relatada per l'amo de sa Cova, conta l'origen de l'aljub: el rei En Jaume pujava sovint de Ciutat a Sineu, on tenia un palau reial; en una ocasió, a prop de ses Ollerries, la filla del rei tingué set; el monarca digué que on hi hagués aigua, encara que fos un coconet, farien un gran aljub; trobaren un poquet d'aigua en aquest indret, i així és com es féu l'aljub de sa Cova.

Deixam Can Puceta a l'esquerra i, en el km 16'300 a l'esquerra queda el camí del Pou Nou i, a la dreta, el de Son Escaliva i Sa Torta. Vora el km 16'800 queda a la dreta el camí de Son Matgina. Just després (km 17), a l'esquerra parteix la carretera principal qued enllaça amb Santa Eugènia. Un poc més endavant, arribam al segon camí de Muntanya, que travessa a la carretera de Sineu. Es tracta d'un altre camí de transhumància que comunicava la zona

de la marina de Llucmajor al voltant de Capocorb amb Consell, Alaró i la muntanya (Solleria, Almadrà i Almallutx, entre d'altres); a l'esquerra, el camí de Muntanya es dirigeix cap a Santa Eugènia per l'altura del cementeri, mentre que a la dreta es converteix en la carretera d'Algaida. En aquest punt, que coincideix amb la partió dels termes de Santa Eugènia i Sencelles, és on la carretera de Sineu, incomprensiblement, canvia de denominació oficial i de numeració. A partir d'ara és la carretera PMV-310-1.

Terme de Sencelles

Ja dins el terme de Sencelles, a l'altura del km 1'100 queda a l'esquerra l'Era Esfondrada, topònim que recull la tradició, idèntica a la de l'Era d'Escorca, d'uns pagesos que

El pou de Judí, considerat segons una tradició popular el centre de Mallorca, es troba a l'esquerra, a l'altura del km 3'700; a la dreta hi ha la carretera de Pina.

acabaren engolits per la terra quan enmig dels crits i de la festa del batre, no respectaren el pas del Santíssim, conduït per un capellà. En el km 1'600 a l'esquerra hi ha el camí d'Aireflor, casa pairal de Ramis d'Aireflor. Vora el que seria el km 3, a l'esquerra, parteix la carretera de Sencelles, que passa per la contrada de Leiar, mentre que per la dreta discorre la continuació de la carretera cap a

Algaida; en aquest punt la carretera vella de Sineu canvia novament de nom i de quilometratge; ara és la PMV-311-1. En el km 1'100, a la dreta hi ha el camí de Son Gat, mentre que en el km 1'700 a la dreta, abans de les obres hi havia un pou vora un portell, mentre que en el km 2'100 deixam a l'esquerra el camí de Son Palou. Immediatament després, comencaven les voltes de Son Palou, amb tres revolts que davallaven cap a la contrada de Judí.

Actualment es fan les obres d'adreçament d'aquests revolts i d'ampliació de la carretera. La destrucció de les velles parets seques és ja un fet; una tènua esperança és que el compliment de la promesa de reconstrucció sigui un fet i que es faci bé.

El pou de Judí, considerat segons una tradició popular el centre de Mallorca, es troba a l'esquerra, a

l'altura del km 3'700; a la dreta hi ha la carretera de Pina. Just després, a l'esquerra parteix la carretera de Sencelles, que passa per Cascanar, on la carretera de Sineu torna a canviar de nom i de quilometratge; ara és la PMV-314-1.

Ruberts-Sineu

Després de la carretera de Sencelles per Cascanar, a la dreta hi ha el camí de Ruberts, un llogaret típic del Pla, amb l'església i, entre d'altres, les cases de Son Jordà. Vora Ruberts, l'anomenat camí de Montuiri travessa la carretera. En el km 1'300 hi ha la partió de terme entre Sencelles i Costitx, que queda a l'esquerra. En el km 1'600, a l'esquerra, hi ha el Caminot. En el 2'200, surt a la dreta el camí de Son Gelabert, punt de partió entre els termes de Sencelles, Costitx i Lloret; mentre, cap a l'esquerra s'estenen les terres de Son Marron.

En el km 2'900 cap a l'esquerra es dirigeix el camí de Costitx, que passa pel Castell d'Amós. En el km 3'500, a la dreta, parteix la carretera de Lloret i en el km 4'4, a la dreta hi ha el portell i el camí de la possessió de Son Joan Aranau. Ja dins el terme de Sineu, a l'esquerra, passat el km 5, hi ha el camí de Binitaref i, mes endavant, el camp de tir. A la fi, en el km 6'4, entram a la vila de Sineu. Ja dins el nucli actual, ens dóna la benvinguda la creu d'en Pastor, vora la plaça de la Quintana i, pel carrer de l'Esperança, arribam vora l'antic Palau Reial, actual convent de monges concepcionistes, des d'on arribam, per carrerons estrets, a la plaça de Sineu.

*text: GASPAR VALERO
(transcripció, fidel a l'original,
amb la seva autorització)
Presentació i fotografies:
Coqué Aguiló*

Es Fossar, s/n. - Tel. 52 03 89 - SINEU

Presentació del nou volum de la història de Sineu

Des del passat 23 de gener, Sineu compta amb un nou volum de la seva història. És el tercer tom, titulat "Sineu aixeca una nova església", que fa referència al segle XVI. En l'acte de presentació hi foren presents els autors Mn Bartomeu Mulet (don Bartomeu, pels sineuers), Ramón Rosselló i Josep M. Salom. També hi eren presents el batle, Andreu Matas, el Conseller de Cultura i Patrimoni del CIM, Damià Pons i el sineuer Gabriel Oliver, Rector de l'Estudi General Lul·lià i Catedràtic de la Universitat de Barcelona, el qual va intervenir com autor del pròleg.

A aquest volum el precedeixen altres dos, un primer publicat l'any 94 titulat "La Capitalitat de Sineu, s.XIII i XIV" i un segon publicat l'any 95 que du per títol "La Crisi de la Vila de Sineu, s. XV", així aamb aquesta trilogia ha començat Sineu a narrar la seva història, la història de la seva gent. No fa falta esmentar la importància que tenen aquests tres volums pel nostre poble ja que és una forma de recuperar el passat de la que fou "vila la primera" una tasca difícil i laboriosa que dóna bons fruits gràcies a l'interès dels seus autors i a l'esforç de l'Ajuntament de Sineu que és el primer en potenciar la publicació de la nostra Història Local.

Els dies anteriors a l'acte visitarem un dels autors, mossèn Bartomeu Mulet, perquè ens contàs, en nom seu i dels seus

companys de treball quins eren els seus projectes. Tots coneixem a mossèn Bartomeu però alguns en desconeixen la seva obra que conta amb treballs com: "La Casa Mallorquina" publicada l'any 1973, "La indumentària mallorquina del s. XVII" l'any 1977, "Els Teixits a Mallorca" el 1979, "L'escut, la bandera i el palau de Sineu" l'any 1987, com també "Història dels carrers i places de Sineu" i "Indumentària mallorquina dels balladors dins el s. XVIII" el mateix any; "Els Teixits de seda mallorquins" i per altre part, "Les Rajoletes polícromes a Mallorca" i "Es Fossar" l'any 1990, "Els organistes i mestres de cant" el 1991, per citar les més característiques, apart d'innumerables treballs sempre relacionats amb la casa mallorquina, robes i teixits i història del nostre poble.

Honorat per l'Institut d'Estudis Catalans amb el Premi Jaume I, el 29 de maig de 1981 per l'estudi "Indumentària mallorqui-

na en el segle XVII", i és Cronista oficial de la Vila la Primera des del 15 de juny de 1991.(1).

Així doncs mossèn Bartomeu ens contestà a les preguntes que li ferem molt amablement:

- Com va sorgir, don Bartomeu, la idea de publicar la història de Sineu?

- Una entrevista tenguada amb el batle i un investigador de Felanitx, fou l'inici d'un projecte ambiciós i somniat de tenir publicat el primer volum de la nostra història.

- Quantes hores de feina i quants d'esforços hi ha darrera aquests 3 volums?

- No cal fer memòria ni resumir quantes hores s'exigeixen per a compondre la història nostra, que és un teixit de documents trets del cos dels arxius de la Corona d'Aragó, del Provincial de la Ciutat de Mallorca, del Municipal de Sineu i d'altres que, amb dedicació total de cada dia de sol

ixent a sol ponent, sense defallir, com ho manifesta la prologuista del tom segon publicat l'any 95.

- Quines són les fonts i el material emprat, d'on surt tota aquesta documentació que fa possible la Història de Sineu?

- Contractat Ramon Rosselló per aquesta tasca, ell manifestà esser medievalista, especialista en història de Mallorca, que ha publicat prop de noucents treballs entre articles, opuscles, llibres i col.laboracions diverses a miscel.lànies. Ha tractat especialment la història local de les Balears des del segle XIII fins al

s. XVI i altres temes més amplis.

- Quants volums més surtiran?

- No ho sé, fins que es ciri ten-gui ble.

- Que destacaria dels seus companys de treball, R. Rosselló i J. Mª Salom?

- Ells són mestres de ver, jo, un manobre de garetà.

- Ara ja a nivell personal, quins projectes té?

- Els cossiers de Sineu o la dansa dels bastons a honra de la Santa Creu, l'antic retaule

major "Els Set Goigs de la Mare de Déu de Sineu" fet per Gaspar Gener de 1571 a 1581 i decorat pel famosíssim Jaume Blanquer, durant el primer quart del segle XVII. Un estudi de la indumentària pagesa mallorquina de roba de drap: cànem, lli, estopa i cotó, teixits vegetals sembrats a Sa Pobla i Muro, principalment, que servien per confeccionar cassots, jacs, calçons, camises, llençols, i altres peces de roba comuna. Un estudi de la cuina pagesa particularment la vaixel·la ordinària: alfàbies, ancolles, escudelles, gerres dites de terra o de fang, etc. I molts altres projectes.

Com podeu veure mossèn Bartomeu no descansa mai i els seus companys de redacció tampoc. El primer, Ramon Rosselló, ha treballat especialment en la Història de les Balears i la de les seves viles des del s. XIII fins al XVI, també ha estudiat temes més amplis com la Inquisició, la medicina medieval, la música, ...

El segon, Josep Mª Salom, nat a Sineu, treballa dins el camp de l'ensenyament havent-se especialitzat en qüestions de didàc-

tica de la Reforma educativa, com a escriptor la seva obra conté: poesia, narració, llibres d'investigació històrica. El mateix Josep Mª Salom parla de l'equip que formen com "un equip heterogeni i compacte, format per un primmirat documentalista com és en R. Rosselló, un vehement i entusiasta feiner de la Història Local que és Bmeu. Mulet i un afeccionat a les dèries literàries a totes hores lúdiques que el treball pedagògic en permet.

Equip que va sorgir fa poc més de 4 anys a iniciativa d'Andreu Matas i Joan Parets moguts per la idea de què es compendiàs amb un llibre la recerca de documents" (2).

Per últim, en nom de Baula, enhorabona a tots tres i gràcies per fer possible que Sineu pugui recopilar la seva història.

Esperança Mateu

(1) i (2) Extret de la presentació del 3r. volum de la Història de Sineu, dia

23 de gener de 1997, de Josep Mª Salom.

C/. de ses Ànimes, 7

GABINET DE BELLESA

ANTÒNIA NOGUERA
Diplomada en Estètica i Bellesa

Telf. 52 03 85

S I N E U

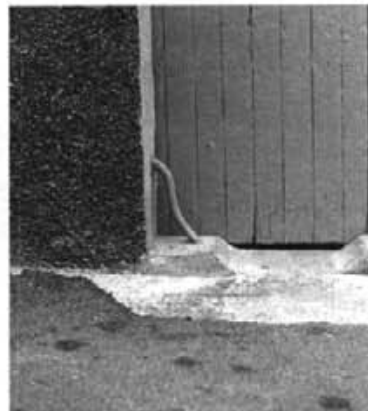
Elements: Avui, ELS ESCOPIDORS DE RODES

Seguint en la línia que ens hem proposada des de aquestes pàgines l'element del patrimoni arquitectònic que presentam avui és també in testimoni encara viu del passat del nostre poble, i deim viu per que encara conserva part de la seva utilitat originària. Esteim parlant de l'escopidor o per esser més precisos de l'escopidor de rodes i així diferenciar-lo de l'escopidor d'aigua que hi ha a algunes finestres i portes.

L'escopidor és un element que si bé encara és present a moltes cantonades dels nostres carrers, especialment als més estrets, està desapareguent dels portals de cotxeries o portasses ja que en redueix el llum de pas i no és tant necessari com abans per protegir les rebranques.

Pel que fa a la utilitat dels escopidors, com el seu mateix nom indica, és la de escopir les rodes i així protegir la paret, cantonada o rebranca (segons sigui la situació) dels cops o fregades de les rodes de carro, carretó o carruatge, utilitat que si bé avui podem mantenir pel que fa al vehicles actuals no és tant necessària ja que el mal d'una fregada de cotxe sobre la paret és molt inferior al d'una fregada amb la cubeta de la roda d'un carro. En tot cas seria interessant mantenir-los a les nostres cantonades i si fos possible als portals de cotxeria tant pel seu valor utilitari com pel seu valor testimonial i patrimonial.

Andreu Ramis

NOM: Escopidors	MATERIALS:
DEFINICIÓ:	Pedra viva, generalment picada, però a vegades molt poc treballada.
"Cilindre o conus de pedra dura fixat a la part baixa d'un angle de portal o de cantonada de carrer per guardar la paret contra els cops i fregades de les rodes de carruatge ...". Diccionari Alcover-Moll.	Ferro.
"Piló de pedra viva o peça metàlica de forma cilíndrica o cònica col·locat a la part baixa de les rebranques d'un portal de cotxeria o a la cantonada d'un carrer estret, per a guardar la paret de les fregades de rodes de carruatge ...". Diccionari de l'Art i dels Oficis de la Construcció, Miquel Fullana.	UTILITAT:
FORMES:	Escopir: protegir les parets i rebranques dels cops i fregades de les rodes.
Cónica o troncocónica: generalment amb panxa a la part exterior. A vegades forma part o està insertat en una peça de pedra viva que revesteix la part inferior de tota la rebranca o cantó.	Decorativa.
Altres:	LOCALITZACIÓ:
Carretó de batre o secció.	Diversa, sobretot al casc antic del poble i més comuna a les cantonades que a les portasses.
Pedra sense forma concreta, però abombada a la part exterior.	POSSIBILITAT DE PERVIVÈNCIA:
Barra de ferro amb diverses formes, clavada en plànol inclinat.	En principi aquest element pot mantenir-se amb la seva funció originària, principalment als cerrers més estrets i sense acera.
	I amb funció decorativa tant a les cantonades com als portals de cotxeria.

Temps era temps quan en Martí filava...

Les cançonetes infantils tradicionals agrupen totes aquelles cançons que, o bé cantades pels infants o bé dirigides a ells per realitzar qualque tipus d'activitat, s'han anat formant al llarg del temps fins arribar a nosaltres. Aquestes han quedat quasi en desús degut al canvi d'una societat agrícola per una societat de serveis i, per altra banda, per l'ocupació de la llengua castellana d'espais socials abans reservats a la llengua catalana: els jocs, els mitjans audiovisuals i escrits, etc.

Les cançonetes infantils des d'un punt de vista educatiu tenen els següents objectius:

- Afavorir la comunicació oral
- Ampliar els llenguatges expressius
- Desenvolupar l'educació musical
- Augmentar la memorització
- Permetre d'ampliar vocabulari
- Posar en contacte amb la cultura tradicional

Les cançonetes es troben agrupades entorn d'aquests temes:

LA PERSONA

1.- Per comptar els dits de la mà

Això és ton pare,
això és ta mare,
aquest demana pa,

aquest diu que no n'hi ha.
I això és sa porcelleta que fa:
uè, uè, uè

2.- Per jugar amb la mà de l'infant

Mà morta,
mà morta,
pega a sa porta!

Mamballetetes,
toca manetes.
toca-les tu,
que les tens petitetes.

3.- Altres parts del cos (braç,

panxa, peus, ...)

En Joan petit quan balla,
balla, balla, balla.
En Joan petit quan balla,
balla amb el dit.
Amb el dit, dit, dit,
així balla en Joan petit.

En Joan petit quan balla,
balla, balla, balla.
En Joan petit quan balla,
balla amb la mà.
Amb la mà, mà, mà,
amb el dit, dit, dit,
així balla en Joan petit.

(Es pot fer amb totes les altres parts del cos)

La tia Marranxa
passeja gerret
i mostra sa panxa
per un foradet.

Ton pare no té nas,
ton pare no té nas,
ta mare és xata
i es teu germà petit
i es teu germà petit
el té de rata.

Ton pare fa es dinar
ton pare fa es dinar
ta mare escura
i es teu germà petit
i es teu germà petit
talla verdura.

QUE FAN REFERÈNCIA A PARENTESC

En Joan quan va arribar
amb aquelles sabatotes
encalçava ses al.lotes
per darrera es campanar.

Sa mare li va pegar
amb un mànec de granera
va trencar sa greixonera
i no pogueren sopar.

Ses ninetes quan són petitetes
cullen floretetes
per dins es jardí.
Ses ninetes quan són més grandedes

no van de floretes
sinó d'un fadrí.

QUE FAN REFERÈNCIA A OFICIS

Peixatera, punyetera,
m'has venut es peix pudent
si no me tornes se pesseta
et duré a s'ajuntament.

El sereno ha mort un moix
i l'ha duit en el socors
ha comprat un cèntim d'oli
i un panet de dos.
Per dinar, per sopar,
per sa nina no n'hi ha.
Uè, uè!
No ploris nineta
que encara n'hi ha!

CANÇONETES PER ADORMIR, DE BRES

Horabaixa post es sol
plorinyava s'infantó
no ploreu, angelet, no
que ta mareta no ho vol.
No-ni-no, no-ni-no,
una engronsadeta pes meu petitó.
No-ni, no-ni
no-ni-no, no-ni-no,
no-ni-no, no-ni-no,.

No-ni-no li diu sa mare
no-ni-no en es seu filló
no-ni-no quan el bolcava
no-ni-no quan l'ha bolcó
vou-veri-vou
vou-veri-veta
sa molinereta
des moliner nou.

Son, son, vine, vine
llavors ja te'n tornaràs
a ta mare li diràs
que n'has dormida una nina.

Son, son, vine, vine
en els ulls de sa nina.
Si sa son venia, jo l'adormiria.
Si sa son no ve
no l'adormiré.

PER JUGAR A ENGRONSAR S'INFANT

Arri somereta
anirem a Son Vivot
veuràs na Joanota
que bolca es seu al.lot.

Serra mamerra
una olla de terra
una olla d'arram
pataplum, patapam!

Serra, serra, serrador
serrarem aquest tió,
guanyarem quatre doblers
dos per pa, un per peix
i s'altre per botifarró.

CANÇONS PER FER BEFA

Ametleta torradeta
de pa torrat
qui ha fet sa bufeta
té es cul ben empastissat
de merda d'escarabat.

Cap pelat Titina
sense cap cabell
arròs amb tomàtiga
i pebre vermell.

Cap pelat Titina
sense cap cabell
quan veuràs ton pare
toma-li es capell.

Aquesta llista de cançones
continuarà al proper número.

ENDEVINALLA

També hem de dir que la
solució de l'endevinalla passa-
da és la vaca i la que vos propo-
sam perquè cavil.leu és la
següent:

Té cul i no té forat
té ventre i no té budells
té braços i no té mans
té boca i no té dents

què és?

Joan Vanrell i Torelló

BIBLIOTECA

El passat mes de desembre iniciarem un nou cicle de l'Hora del Conte a la Biblioteca. L'Hora del Conte és una activitat destinada a tots aquells nins que contenen entre els dos i els vuit anys. Consisteix en la narració d'un conte en veu alta i, una vegada acabat aquest, es fan activitats complementàries com poden ser: donar color a un dibuix, fer-ne un, jocs damunt el conte, etc. L'hora del conte tindrà lloc cada segon divendres de mes a les 17 h. L'activitat es difondrà, des de la Biblioteca, a través d'uns cartells que s'exposaran a l'escola, a la Biblioteca i a diversos comerços de la localitat.

Així mateix, la Biblioteca vos mantindrà informats de totes aquelles activitats que es duguin a terme des d'ella per si vos interessen. Entre aquestes activitats cal destacar els tallers de manualitats. Així per exemple, per Nadal en ferem un, era un taller de vidrieres de Nadal. Va ser una activitat que concentrà a un bon grapat de nins/es que realitzaren amb il·lusió les seves vidrieres. Aquestes adornaren la Biblioteca durant totes les festes i després cada un se'n dugué la seva a casa. Des d'aquí volem agrair l'ajuda desinteressada de na Maria Magdalena Ramis Cifre i Margalida Font Gelabert.

Així que, ja ho sabeu, si vos agraden les manualitats esteis atents als cartells de la Biblioteca. Des de Baula aprofit l'ocasió per saludar-vos i desitjar-vos un bon any a tots.

DARRERES NOVETATS.-

LITERATURA EN CASTELLA: El desencuentro. SCHWARTZ, Fernando. Ed. Planeta-96.

LITERATURA EN CATALA: El camí dels morts. AMOROS, Xavier. Ed. Empúries-96.

FILOLOGIA: Primeres Literatures. DURAN, Teresa/ROS, Roser. Ed. Pirené-95.

A PARTIR DE 8 ANYS: La taca vermella. PLA, Joan. Ed. Columna-95.

" " " 12 ANYS: No t'atabalis, Svenja! BIENIEK, Cristina. Ed. Cruïlla-95.

LITERATURA JUVENIL: Mare, qui ets?. SCHACH, Rosemarie von. Ed. Gran Angular-85.

COMPACT DISC: En Directe. OSSIFAR

De dia i nit. MUSICA NOSTRA

Un cel més blau. JAUME SUREDA

Music for all occasions. THE MAVERICKS

Jazz Masters 4. DUKE ELLINGTON

Piano a 4 mans i 2 pianos. M^oVICT. CORTES/FRANCESC BARCELO

TOTS ESTAN A LA VOSTRA DISPOSICIO GRATUITAMENT.

Antònia Real Noguera

Salvador Espriu i la Mort.

Salvador Espriu és un personatge molt conegut dins el món literari català, un personatge que no li ha bastat fer poesia sinó que ha volgut anar més enfora i també s'ha endinsat dins el món de la narrativa i del teatre.

Espriu va néixer a Santa Coloma de Farners el 1913 i va morir a Barcelona el 1985, lloc on el seu par exercia de notari. Salvador Espriu juntament amb Bartomeu Rosselló-Pòrcel, Joan Teixidor i Joan Vinyoli pertany a la generació anomenada de la guerra civil. Una guerra que va afectar molt el nostre poeta per la mort del seu gran amic B. Rosselló-Pòrcel i més encara, per la mort del seu pare. Els efectes d'aquesta guerra es perllonguen al llarg de tota la seva producció literària i concretament, al llibre al qual pertany el

poema que comentarem.

El poema que he escollit es diu: Les Hores. En aquest llibre es veu perfectament reflectit el tema de la mort i, concretant encara més, la mort d'un personatge molt conegut dins el món literari mallorquí i que per desgràcia va morir molt jove, al qual tenia una gran estimació Salvador Espriu. Es tracta, ni més ni menys, de B. Rosselló-Pòrcel.

En els primers tres versos es veu clarament com Déu, representat per "l'arquer" ve a cercar d'entre els vius el jove poeta per endur-se'l al seu regne. Salvador Espriu ens presenta Déu com un ésser incomprensible i sense sentiments.

*"Ahir passà, vetlla estremida, i torna
avui l'arquer tot nu,
amb l'arc i
l'alba".*

Però, malgrat tot, Salvador Espriu intenta allunyar-lo d'aquest món incomprensible i el durà al lloc on només pot seguir al poeta mort la "seva solitud sense paraules". I aquesta segona estrofa acaba en dos versos molt significatius on podem veure clarament que Espriu mai perdrà el record

del seu gran amic.

*"El meu agut somriure
traspassa l'altivesa del teu
càntic".*

I finalment a la darrera estrofa podem veure com el poeta s'allunya definitivament de nosaltres pel camí que uneix l'anel amb l'ala, metafòricament la "vida" amb la "mort".

El poeta se'n va definitivament d'entre nosaltres i no tornarà a aparèixer ni tant sols en els sentiments, gràcies a aquesta societat mesquina.

*"Ja el cor i els ulls no saben
qui fores tu".*

Joan Vanrell i Torelló

Sagitari:

Ahir passà, vetlla estremida, i torna
avui l'arquer tot nu,
amb l'arc i l'alba.

- Que fredament t'allunyo
per la terra d'enlloc, on pot només seguir-te
la teva solitud sense paraules!
Fum o dolor? El meu agut somriure
traspassa l'altivesa del teu càntic.

Et perds, germà difícil
de la rosa i del foc, per la secreta
lleï del camí que uneix l'arrel amb l'ala.
Ja el cor i els ulls no saben
qui fores tu.

 léctrica **ineu**

ELECTRODOMÈSTICS

Son Torrens, 1 - Tel. 52 02 10
SINEU

Ceràmic

*Objectes de regal fets amb fang
Figures amb motius artesans
Heràldica, llinatges mallorquins*

Carrer Major, 11 - Tel. 85 52 89
SINEU

CONSTRUCCIONES

**CATALAN
CARAYOL, S.L.**

Concòrdia, 1 - 1er - Tel. 52 07 95
SINEU

Reptes de futur a la mallorca de la fi del segle.

Texte llegit amb ocasió del Segon Horabaixa Cultural a Son Corcó, organitzat pel grup "Pa Moreu", el dissabte dia 29 de juny de 1996.

El seu autor és Domingo Mateu Conti,

Ens trobam a un tir de fona de les acaballes d'aquest segle i, amb la seva fi, es tancarà alhora, amb pany i clau, el forrellat vell i xaruc del segon mil·leni després de Crist, en el decurs del qual aquest "poble poec e gran", petit regne dins la mar, s'ha anat fent i desfent a si mateix, amb encerts escadussers i repetides mancances.

En altres temps no massa llunyans, la proximitat d'aquesta fi ja ens hauria espantat l'ànima i potser, en comptes d'estar aquí gronxant-nos plàcidament en la certesa laica, secularitzada, que l'any 1999 no té per què ser més misteriós que, posem per cas, l'any 1925, ens trobaria -deia- agenollats donant-nos cops al pit, confessats, combregats, pernoliats i amb una espelma beneïda a la mà conjurant mals averanys i òlibes funestes de ca-nostre, a l'espera i la temença dels senyals apocalíptics de la vinguda imminent de la fi del món.

Us pot semblar exagerat, però recordau els qui en podeu tenir memòria l'ensurt col·lectiu, la psicosi per a molts, que es generà l'any 1960 -encara no fa quaranta anys- quan la suposada revelació del tercer secret de Fàtima va fer saber a tothom que arribarien, en aquell any de xifres rodones,

tres dies de fosca espessa. No cal dir que les botigues de cera exhauriren les espelmes. I, evidentment, no arribà la foscor anunciada.

Sortosament ens hem fet grans i ja no ens és donat de combregar amb rodes de molí.

Tot i això, he pensat que és el clímax que es congria a l'entorn d'una fi de segle el que us ha inspirat el tema d'aquest horabaixa cultural de son Corcó. Encertadament, he de dir. En allò en canvi, que no han encertat els organitzadors és en l'elecció del ponent. I no us ho dic per humilitat fingi-

¿Què pot dir, doncs, en deu minuts, el qui s'ha atrevit, malgrat tot, a acceptar el repte dels Reptes sense posseir cap més mèrit que el de ser testimoni vivient d'un poc més de la meitat del present segle?

Del meu bagatge personal, feixuc només a causa de la pesantor dels anys, seleccionaré aquells fets que, segons el meu parer, en el breu espai de l'últim quart de segle, han transformat tan radicalment la fesomia tradicional de les nostres illes que, a partir d'ara, res no serà com abans. En aquests fets trobam l'origen i a la vegada la causa de la

da. El tema, "Reptes de futur a la Mallorca de la fi de segle", bé que ompliria el contingut atapeït d'unes jornades completes d'estudi i debat, sota la reconeguda responsabilitat d'un equip d'experts que ens donarien llur visió il·lustrada des de totes les vessants possibles: política, històrica, cosicològica, filosòfica i d'altres sobre l'origen, les causes, els fets que condicionen la realitat futura de les nostres illes.

transformació de l'existència mateixa del nostre tarannà. I de l'anàlisi d'aquests fets en deduirem les claus que ens permetran d'intuir -d'intuir només- allò que serà el futur pròxim de la nostra Comunitat. Anem, però, a pams i tan breument com em sigui possible.

El primer fet cabdal que és objecte de la meua reflexió és justament aquest canvi subs-

tancial que ens ha vingut donat per l'evolució general del món occidental, les característiques del qual foren encertadament descrites, en el mateix moment del seu naixement, per la *Gaudium et Spes* de l'enyorat Concili Vaticà II:

"El genere humà, diu bellament a l'exposició preliminar, es troba avui en un període nou de la seva història, caracteritzat pels canvis profunds i accelerats que s'estenen a tot l'univers."

Respecte a la societat illenca, és creença general dels historiadors, (donau, si voleu, un cop d'ull a la ponència que sobre aquest tema ha publicat el senyor Damià Pons a la revista *El Mirall* núm. 72) que en els darrers quarant anys s'han produït a les illes moltes més transformacions i han tingut uns efectes molt més trasbalsadors que les que es congriaren tot al llarg dels quatre segles anteriors. La profunditat d'aquestes transformacions i el ritme vertiginós amb què s'han imposat han borrar d'un ventall pilars fonamentals de l'estructura que durant segles, potser mil·lenis, havien sostingut el pensament, els valors i els costums tradicionals que fins ara ens identificaven com homes d'aquestes illes.

El trasbalsament que hem patit, especialment els de la meva generació, és potser només comparable als estralls infligits als valors i a la identitat per la imposició violenta d'uns principis revolucionaris. Aquell sublim, diví bagatge, arreplegat curosament durant tants anys, de poc, sovint de res, ens ha servit. I hem hagut de desaprendre, no sense angoixa, allò que mestres fide-

líssims ens havien transmès amb garantia de segles. Desposseïts de tota seguretat, vacil·lants davant allò que fins fa poc era dogma fonamental, no sabem, dubtam a l'hora de transmetre nous valors als nostres fills. I ens angoixa de pensar que el futur ens en demanarà comptes.

El segon fet que igualment es troba a l'origen de les transformacions actuals és el trencament quasi total de l'aïllament plurisecular com a conseqüèn-

Aquell sublim, diví bagatge, arreplegat curosament durant tants anys, de poc, sovint de res, ens ha servit.

cia de la invasió pacífica de la immigració peninsular i de l'esclat creixent del turisme estranger. Vet aquí els dos fets més transcendents que han succeït a Mallorca d'ençà de la guerra civil.

De la paraula illa, se'n deriva aïllament. El joc de paraules és prou eloqüent. "L'home illenc,

en expressió de Josep Melià (*Els mallorquins*, pàg. 153), és un home que viu aïllat i aïllat arrossega tot el món dels complexos dels éssers marginals... Les nostres illes han viscut aïllades, deslligades de qualsevol acció comunitària des del segle XV. I des del 1500 i tants fins fa vint anys s'han mantingut per conseqüència d'aquest aïllament diversos usos tradicionals, entre els quals figura l'ús de l'idioma regional per part de tots els mallorquins."

Segurament us costarà de creure que els meus propis pares moriren fa pocs anys sense mai haver sortit de Mallorca. I que entenien, però parlaven amb molta dificultat, el castellà. Jo he estat, doncs, hereu directe encara de la transmissió oral, mai no interrompuda, d'una llengua en estat original, del traspàs d'una tradició autòctona lliure d'influències foranes, de la recepció verge d'uns valors propis traspassats de generació en generació. Però som hereu també dels nombrosos complexos i de molts condicionaments de l'aïllament insular.

He sentit dir, i ho crec encertat, que si Felip Vè, en comptes

les autopistes del mar, del cel i de la informàtica ens porten a mans plenes els diners, però s'emportaran en un sol buf, si no ens hi resistim, allò que som, allò que ens identifica com a poble

d'un decret que la major part d'illencs no arribà a conèixer, hagués disposat dels mitjans de comunicació actuals, ara no us podria parlar amb "lo pus bell catalanesc del món" perquè faria segles que hauria desaparegut.

L'aïllament en ha servat els mots i l'ànima.

I, tot d'un cop, de la incomunicació secular, hem passat a suportar la inimaginable invasió anual de set milions de turistes i de la corresponent mà d'obra peninsular necessària per a servir aquesta munió innumerable de consumidors privilegiats de sol i festa.

El cel i el mar, que ens van negar durant mil·lenis la fruïció del nostre paradís perdut perquè hi creixia més sovint la misèria que la ufanor de la riquesa, ens ha obert ara les autopistes de la prosperitat per on transiten, a torrentades, els diners fàcils de l'oci llogat.

Som, i ho proclamam orgullosos, la Comunitat amb més renda per càpita de tot l'Estat. I, per si fos poc, la intercomunicació serà total quan, en un futur immediat, es compleixi el

somni que fa desvariejar el flament president de la Comunitat: cada casa mallorquina disposarà del seu ordinador familiar, entronitzat a l'indret més íntim de la llar, com si es tractàs del nou Corde-Jesús de la postmodernitat, a fi que, via internet, el món sencer sigui rebut, de bat a bat, dins cada llar.

Però hi ha més encara: la creació del Parc-Bit ens permetrà de duplicar el guany actual, ja que els set milions d'estrangers es quedaran aquí tot l'any, sis mesos connectats, des del Parc-Bit, als negocis virtuals del seu país d'origen i els altres sis prenent el sol amuntegats sobre l'arena de la darrera platja verge salvada in extremis de la gola dels especuladors per un pacte vergonyós de progrés.

¿No creis que tenim motius sobrats per tremolar?

¿No és potser aquest el repte que compromet definitivament el futur d'aquestes illes?

Qui ens ha servat fins ara els mots i l'ànima -em fa vergonya dir-ho- no ha estat la voluntat unànime del nostre poble poc e gran, sinó les barreres naturals de la insularitat. Pot semblar una paradoxa, però les autopistes del mar, del cel i de la informàtica ens porten a mans plenes els diners, però s'emportaran en un sol buf, si no ens hi resistim, allò que som, allò que ens identifica com a poble, allò que ens ha servat l'aïllament.

Aquest és el gran repte, amics: cal prendre consciència, cal escopir del nostre entorn els mallorquins que han venut l'ànima al diable per una embosta

cal escopir del nostre entorn els mallorquins que han venut l'ànima al diable per una embosta de diners, cal fer-los veure que ens han posat en perill d'extinció

de diners, cal fer-los veure que ens han posat en perill d'extinció, que llur cobdícia ens desintegra. El poble ha de ser conscient que la llengua i la cultura pròpies tenen els dies comptats si no les protegim aferrissadament. Ja no tenim barreres naturals. I són prop del quaranta per cent de la població total els immigrants -peninsulars i estrangers- que viuen a les illes i no parlen ni viuen en català. I el percentatge augmenta cada dia. Definitivament, l'aïllament s'ha esmicolat. Només ens pot salvar la nostra voluntat.

Us puc ben dir que aquests no són temors ni clams apocalíptics nascuts de la proximitat de la fi del mil·leni. Qui ens ho fa veure avui és el llumeneret blau encès aquesta tarda de cultura al fons de la nostra ànima quan veim que el sol mor a ponent, avui com fa mil anys, i el poble, inconscient, se'n va a dormir feliç perquè no sap que, quan surti el sol demà, potser ja no hi serà.

Domingo Mateu

UN SANT ANTONI ALEGRE

"Sant Antoni i el dimoni jugaven a trenta-u..."

Així comença una vella tradició que es fa cada disset de gener. Sant Antoni és el patró del animals i pel bé d'aquests és invocat, i el dimoni és el seu contrapunt. Desde fa molts d'anys es fan ses beneïdes, es veuen animals diferents i, sobretot, es fa molta bauxa.

Un dia en Rafel, en Guillem i en Pep estaven tristos i desanimats per les beneïdes de l'any passat, que van ser molt pobres. Però, tres dies abans de la festa, la seva els va motivar a que fessin alguna cosa per Sant Antoni, i així ho van fer. El mateix dia tota la classe es va reunir per fer grups de deu i preparar tres carrosses de les més elegants, amb tractors, amb carros, amb carretons i fins i tot amb un camió. Ho prepararen molt depressa i amb molta il·lusió. Es contaven anècdotes, acudits i altres coses d'aquestes.

Va arribar el dia esperat per tots, el dia de la festa, el disset de gener. A les quatre començaren a aparèixer unes quantes carrosses i una estona més tard la de la classe, adornada com cap altre carrossa; amb paperí per tot, flors molt guapes i uns nins que no pareixien els mateixos, amb unes cares alegres i somriure als llavis.

"...el dimoni va fer trenta i Sant Antoni trenta-u..."
Llum Bordàs.
1er ESO.

Maitines

L'equip de redacció "Sa Quintana" entrevista als alumnes que varen participar a les Matines.
L'equip de redacció varem fer una entrevista a n'Astrid Ruiz (sibil·la), a n'en Pep Rosselló (sermó de la

calenda) i a n'Albert Barceló (àngel) que varen actuar a les matines.

Què opina n'Astrid:

P. Per què vares cantar la sibil·la?
R. M'ho varen demanar i jo vaig dir que sí. Em feia il·lusió.
P. La vares preparar durant molt de temps?
R. Sí. Bastant. Uns dos mesos i mig.
P. Qui te la va ensenyar?

R. Un poc la "tia Joana" (mestre de religió) i el mestre de música (Francesc Gelabert).

P. Et vares posar nerviosa?

R. Sí. Moltíssim.

P. Ho repetiries l'any pròxim?

R. Sí, perquè em va agradar i m'agradaria tornar-ho a repetir.

Vull aprofitar per donar les gràcies al rector i als qui m'ho varen ensenyar.

Xerrada amb en Pep Rosselló:

P. Pep, què et va agradar més del sermó?

R. Per la senyal... (així com comença)

P. Qui t'ho va ensenyar?

R. Sa madrina (Antònia Alomar).

P. Et va anar bé?

R. Sí, va anar molt bé.

P. Et vares assustar?

R. (Pensa una mica). No, no em vaig assustar gens.

P. I l'any que ve, ho repetiries?

R. Sí, si Deu ho vol.

P. Encare t'en recordes?

R. Sí. Vols que t'ho digui!

Idò sí; tant li va agradar que ho va dir davant tota la seva classe (de 5 anys), i els companys li varen aplaudir.

Entrevistarem a n'Albert Barceló:

P. Et vares oferir tú per fer l'àngel o t'ho varen proposar?

R. M'ho va demanar la "tia Joana".

P. Et va costar molt d'aprender-ho?

R. Una mica, però no gaire.

P. Quan temps li vares dedicar?

R. No me'n record.

P. És molt difícil?

R. No, no molt.

A més de tots els que hem anomenat, també varen participar a les Matines en Pep Lluís Fuster (Sant Josep) i na Mª Antònia Florit (Puríssima).

EDUCACIÓ INFANTIL

Els nins i nines de l'escola infantil ens ho passam d'allò més bé:

- escoltam contes, música...
- jugam als racons (cuineta, construccions, pintura...)
- aprenem a anar en fila
- retallam, aferram, pintam i escrivim
- observam el temps, passam llista, regam les plantes, feim net...
- berenam, i el dijous de fruita
- feim psicomotricitat.

Abans de nadal anarem d'excursió a Palma i visitarem els betlems de Sant Antoniet i de l'Ajuntament. Després anarem a berenar al Parc de la Mar.

A més de les activitats quotidianes, celebrarem les "verges" menjant bunyols; férem un rosari per Tots Sants, panellets per Nadal, i per Sant Antoni férem un fogueró, tocàrem sa ximbomba, fèrem una caseta del dimoni cucarell i berenàrem de pa amb llangonissa.

Però, el que ens agrada més de tot és jugar al súper-patí que ens han fet els papàs i les mamàs i per això, VOS DONAM LES GRÀCIES.

NOTÍCIES

CONCURS DE LA BIBLIOTECA

Al concurs "Un nom per a sa mascota", convocat per la Biblioteca Municipal de Sineu, la guanyadora va ésser na Mª Francisca Caimari Coll de 2on curs.

Per això, durant tot aquest curs la mascota "Ratolí Pere Joan" estarà exposada a la Biblioteca.

EXCURSIÓ PRIMER TRIMESTRE

La setmana anterior a les vacances de Nadal, els nins i nines del Primer Cicle de Primària varen anar d'excursió a Ciutat.

En primer lloc, anaren al cinema a veure la pel·lícula "El jorobado de Notre-Dame". Després, passajaren pel casc antic i la Plaça Major per veure els llocs de venda de pastorets i visitaren el Betlem de Cort. Finalment, anaren al Castell de Bellver.

FESTES DE NADAL

Per celebrar les festes de Nadal, els més petits de l'escola varen adornar les seves classes i les entrades dels dos edificis escolars, i mostraren un Betlem. També feren "panellets" que, malgrat no estassin molt ben fets, foren ben gustosos.

FOGUERÓ DE SANT ANTONI

El dissabte de Sant Antoni ferem un fogueró a l'escola. Els nins i nines d'Educació Infantil i Primària dugueren cada un un poc de llenya; la col·locàrem damunt la terra que ens havia duit l'Ajuntament i dalt hi posarem un dimoni de pedaç. Després torrarem botifarrons i llangonissa i mnejarem enseimada de tallades. També tocarem la ximbomba i cantàrem algunes glosses.

Equip de Redacció

FORN
CA'N GUILLEMET
POSTRES
TORELLÓ

Especialitat en Garrovetes del Papa

SINEU

Tel. 52 08 42

baula

REVISTA DE SINEU

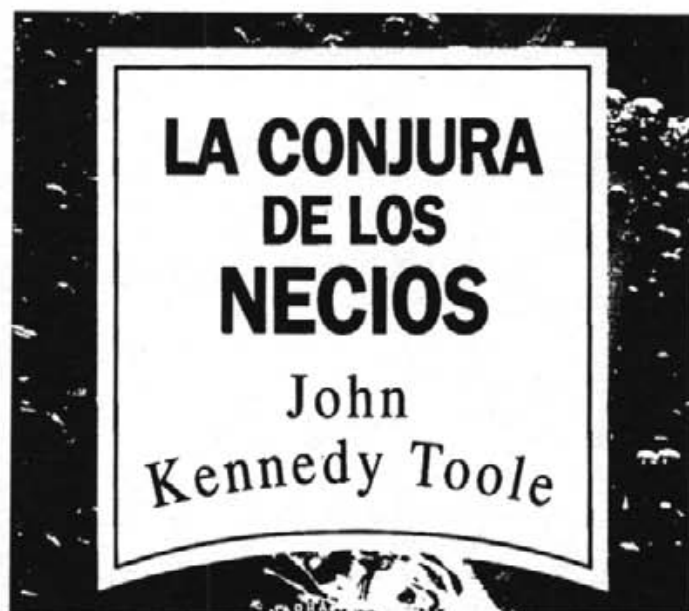
ESTIMAT LECTOR,

Us informem que, si a partir d'aquest números la seva subscripció a la revista "baula" ha finalitzat, (ja heu rebut quatre números), haureu de tornar a formalitzar-la si voleu seguir rebent la revista.

Per aixó només caldrà que ompliu la butlleta que heu rebut a ca vostra. Així mateix també podeu fer-ho si us voleu subscriure per primera vegada telefonant al tel. 52 08 44.

Per altra banda, demanam disculpes pel retràs que ha sofert la sortida al carrer d'aquest darrer número. Procurarem que el proper surti a la data prevista.

Per cert un número molt interessant en el que entrevistarem a na Maria "Brondera", el batle Andreu Mates, tornaran els passatemps (amb les solucions dels números anteriors, vos contarem les darreres de s'institut del Pla i moltes més coses.

LLIBRES.

La Conjura de los necios. Novel·la escrita a principis dels 60, narra la història d'Ignatus Rely (un personatge d'allò més estrany), que té 30 anys i viu amb la seva estrafofària mare. La seva única ocupació: escriure.

Per una inesperada necessitat de doblers, el protagonista es veu abocat a la cerca de feina i, a causa d'això, es veurà ficat amb els embolics més disparats.

La història transcorre a Nova Orleans, als seus baixos fons, i això propicia l'aparició de curiosos personatges com Darleu (la ballarina d'streep-tease de "La Cacatua"), Burna Jones (el quisquillós porter negre del "Noche de Alegria", cabaret on actua la Darleu), Lana Lee (la madona del cabaret, que completa els seus suculents ingressos com a model de fotografies porno), el policia Marcuso (el patruller més incompetent de la ciutat, enamorat de la mare del protagonista), Myrna Minkoff (l'estudiant contestatària, amb idees revolucionàries, amiga d'Ignatus), Dorian Green (el líder de la comunitat gay), Miss Trixie (sempre enfadada per que no la jubilen) i un munt de personatges més, tots d'allò més extravagant.

L'autor es va suïcidar l'any 1969

quan es va creure que era un escriptor frustrat. El problema és que cap editorial no li volia publicar les obres. Sa mare continua la feina de cercar un editorial, i l'any 1980 troba el recolzament de l'escriptor Walter Pearcy. "La conjura de los necios" fou editada per un grup poc prometedor, però això no va impedir que obtingués un èxit impressionant i fos premiada un any després amb el Pulitzer.

Si teniu interès en llegir-la la podeu trobar a la biblioteca. (A. APARICIO)

"BAULA" RECOMANA.

Com ensorrar la cultura. Un llibre de Woody Allen, de fa uns dos o tres anys, que aprofundeix en temes tan importants com l'invent del sandvitx, un dia en la vida del comte Dràcula, el diari secret d'un revolucionari latinoamericà, etc, tot fent ara d'historiador, ara de psicòleg, ara de filòsof, ara de maníac sexual,... El llibre conté relats terriblement seriosos de l'humorista més important d'Estats Units, que han apegut principalment a la internacionalment coneguda revista "Playboy". Edicions Columna. Col·lecció "Columna Joye". Traducció al Català d'Alex Alsina. (PUIGGRÓS).

MÚSICA.

New Adventures in Hi-Fi.

El quartet d'Athenas (Georgia) aconseguí l'any 1996 un "status" gairebé mític quan va firmar un espectacular contracte de 80 milions de dolars amb la seva actual companyia. Això obligà al quartet a firmar una clàusula mitjançant la qual la relació amb aquesta discogràfica ha de durar fins a començament del nou mil·lenni.

El primer fruit d'aquesta relació contractual és el disc "New Adventures in Hi-Fi", compost i gravat mentre feien la seva darrera intensa i accidentada gira musical que els ha confirmat com la banda de Rock'n'Roll més important del món. Amb permís d'U2 i dels Rolling Stones, evidentment.

Aquest darrer disc és un àlbum en directe, amb so d'estudi, i a la vegada un àlbum d'estudi amb tota la força del directe.

(A. APARICIO)

CINEMA.

Kansas City.

És la darrera pel·lícula de Robert Altman, autor d'èxits com "El juego de Hollywood", "Vidas Cruzadas",... La pel·lícula és ambientada en els baixos fons d'una ciutat marcada per la música, el racisme i la violència. Altman recrea l'ambient dels anys 30 de Kansas, una ciutat que va influir decisivament en el desenvolupament del jazz.

Jennifer Jason Leight és Blondie O'hara, que segresta a punta de pistola Miranda Richardson, la dona d'un polític corrupte. Amb aquest segrest intenta forçar el polític, una important figura del Partit Demòcrata, a que amb les seves influències alliberi el seu home, un delinqüent que vol arreglar un ajustament de comptes amb el negre Seldom Seen.

El cineasta relata l'odissea de dues dones que descobreixen les seves intimitats i múltiples aventures en la nit de Kansas. (A. APARICIO)

CONSUMEIX PRODUCTES DE LA NOSTRA TERRA

ES UN MISSATGE DE LA
UNIÓ DE PAGESSOS
I DEL
CONSELL INSULAR DE
MALLORCA

Guanyi més amb la seva pensió

Tenir la seva pensió domiciliada a "la Caixa" té més avantatges: tramitació gratuïta, màxima rendibilitat per als seus estalvis, assegurança per a la seva llar*, disponibilitat de la seva pensió

on vulgui i quan vulgui i molts més avantatges. Informi's en qualsevol de les nostres oficines de com pot guanyar més amb la seva pensió.

* Assegurança contractada amb SegurCaixa, S.A. d'Assegurances i Reassegurances

RESTAURANT
ES MOLÍ D'EN PAU
CUINA MALLORQUINA

CTRA. SANTA MARGALIDA - TEL. 85 51 16 - SINEU